

DZIŚ PO STRONIE SENIORA

BEZPŁATNA PROFILAKTYKA

TE BADANIA MOŻNA WYKONAĆ PO 50. I 60. ROKU ŻYCIA

Nr ISSN 1230-6134

Nr indeksu 348-252

www.nton.pl

Nr 240 (10 182) | Cena 5,00 zł (w tym 8% VAT)

Czwartek, 15.10.2026

Relaks

Krzyżówki
do kawy.
Nowości
w programie TV

Bezpieczeństwo

Ataki w szkołach
budzą strach
u rodziców.
Psycholog reaguje

Psycholog pracująca w czterech przedszkolach pod Opolem, postanowiła zorganizować bezpłatne konsultacje dla rodziców
– Str. 2

Infrastruktura

Wojsko wraca
do Prudnika.
Będzie tam
batalion WOT

Powiat już zdecydował o przekazaniu budynków dla wojska. Mundurowi pojawią się tam w pierwszej połowie przyszłego roku
– Str. 3

Kontrola na Odrze będzie lepsza
System cyfrowy RIS obejmie całą Odrę - zapowiada ministerstwo
– Str. 3

Siatkarze ZAKSY Kędzierzyn-Koźle
w ten weekend zaczynają sezon.
W klubie doszło do wielu zmian
i jego losy są dużą niewiadomą
– Str. 15

FOT. WIKTOR GUMIŃSKI

Opieka nad seniorami

Na Opolszczyźnie brakuje miejsc w domach dziennego pobytu

Łukasz Biernacki

Na miejsce w środowiskowym domu samopomocy w regionie czeka się obecnie od kilku do kilkudziesięciu miesięcy. Liczba osób zmagających się z zaburzeniami psychicznymi gwałtownie wzrasta, a sieć wsparcia pęka w szwach. Najnowszy raport Najwyższej Izby Kontroli obnażył liczne systemowe zaniedbania.

Środowiskowe domy samopomocy to miejsca przeznaczone dla osób przewlekle psychicznie chorych, w tym m.in. seniorów zmagających się z objawami demencji. Podopieczni spędzają w tych domach po kilka godzin dziennie. Biorą udział w treningach umiejętności społecznych, zajęciach terapeutycznych i rehabilitacyjnych, które pozwalają im zachować zaradność i samodzielność w codziennym życiu. Dla ich rodzin to często jedyny ratunek i gwarancja, że bliski znajduje się pod fachową opieką.

Właśnie ten system trafił ostatnio pod lupę Najwyższej Izby Kontroli

FOT. ARCHIWUM PPG

W przypadku domu typu C lista oczekujących na przyjęcie jest długa.

Najwyższej Izby Kontroli. Wnioski inspektorów nie są optymistyczne. Mimo, że zapotrzebowanie na pomoc rośnie lawinowo, infrastruktura wsparcia praktycznie stoi w miejscu.

- Pomimo rosnącej liczby osób z zaburzeniami psychicznymi liczba prowadzonych środowiskowych domów samopomocy nie zmieniła się znacząco. O prawie jedną trzecią wzrosła liczba osób oczekujących

na przyjęcie do kontrolowanych ŚDS - alarmuje Najwyższa Izba Kontroli.

Jak podają kontrolerzy, województwo opolskie znajduje się obecnie w czołówce regionów z najszybszym przyrostem diagnoz psychiatrycznych. Według danych resortu zdrowia przytoczonych przez NIK, w latach 2022-2024 liczba pacjentów z zaburzeniami psychicznymi wzrosła na Opolszczyźnie aż

o 13,3%, do ponad 40 tysięcy osób. Tymczasem baza wsparcia tych osób w regionie pozostaje skromna. W całym województwie działa 15 środowiskowych domów samopomocy, które oferują nieco ponad 800 miejsc.

W Opolu pomoc osobom niesamodzielnym świadczy Środowiskowy Dom Samopomocy „Magnolia”. Jego praca odbywa się w dwóch oddalonych od siebie siedzibach.

- Środowiskowe domy samopomocy dzielą się na różne typy. W Opolu przy ulicy Dambonia funkcjonuje placówka łącząca typ A i B, czyli dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz z niepełnosprawnością intelektualną. Wśród tych podopiecznych są również osoby w spektrum autyzmu i z niepełnosprawnością sprzężoną. Z kolei przy ulicy Stoińskiego mamy dom typu C, przeznaczony dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, w tym dla osób z chorobami typu otępiennego - tłumaczy Aleksandra Kędzierska-Buczyńska, dyrektor ŚDS „Magnolia” w Opolu.
– Str. 4

Z naszych ulic

Ulice Reymonta i Kołłątaja w Opolu będą dwukierunkowe

Mateusz Majnusz

Kierowcy w Opolu będą mogli jeździć w obu kierunkach ulicami Kołłątaja i Reymonta. To efekt planowanej przebudowy dwóch skrzyżowań z ulicą Ozimską. Do przetargu na realizację tej inwestycji zgłosiły się trzy firmy.

To nie jest nowy pomysł. Do jego realizacji przymierzano się już ponad sześć lat temu. Do tej pory cała ulica Kołłątaja i większość ulicy Reymonta, na odcinku między skrzyżowaniami z ulicami 1 Maja i Ozimską, pozostają jednokierunkowe.

Planowana inwestycja ma to zmienić. Dwukierunkowy ruch zostanie wprowadzony na ulicach Kołłątaja i Reymonta, a także na frag-

mentcie ulicy Ozimskiej między nimi.

Obecnie, mimo obowiązującego ruchu jednokierunkowego, na tych ulicach tworzą się korki. Pojawiają się też wątpliwości, czy jezdnie są wystarczająco szerokie, aby sprawnie obsługiwać ruch w obu kierunkach.

- 3 oferty wpłynęły w przetargu na realizację prac budowlanych w ramach tego zadania. Wszystkie oferty zmieściły się w zakładanym kosztory-

sie inwestorskim. Teraz oferty zostaną poddane ocenie i weryfikacji - informuje Mariusz Chałupnik, rzecznik Miejskiego Zarządu Dróg w Opolu.

Przebudowane zostaną dwa skrzyżowania: ulic Reymonta i Ozimskiej oraz Kołłątaja i Ozimskiej. To właśnie tam powstaną rozwiązania umożliwiające przejazd w nowych kierunkach.

– Str. 2

POLECAMY

JUTRO: Bezpieczeństwo dzieci w szkołach SOBOTA: Seniorzy chorują inaczej. Dlaczego?

15.10.2026

Czwartek

Dzisiaj imieniny obchodzą: Jadwiga, Teresa, Bruno
Telefon alarmowy: 112

NASZE ULICE

Zmieni się organizacja ruchu w centrum Opola

Ciąg dalszy ze str. 1

Kierowcy w Opolu będą mogli jeździć w obu kierunkach ulicami Kołłątaja i Reymonta. To efekt planowanej przebudowy dwóch skrzyżowań z ulicą Ozimską. Do przetargu na realizację inwestycji zgłosiły się trzy firmy.

Zmiany będą widoczne przede wszystkim na skrzyżowaniu ulic Reymonta i Ozimskiej. Kierowcy jadący ulicą Reymonta w stronę placu Kopernika nadal będą mogli skręcić w lewo, pojechać prosto lub skręcić w prawo. Prawoskręt zostanie wydłużony i częściowo poprowadzony nowym śladem. Powstanie też wyspa rozdzielająca.

W przeciwnym kierunku kierowcy jadący ulicą Reymonta będą mogli skręcić w lewo lub w prawo, a także pojechać prosto w stronę ulicy 1 Maja.

Więcej możliwości zyskają również kierowcy poruszający się ulicą Ozimską. Od strony ulicy Kołłątaja, na skrzyżowa-

niu z Reymonta, będzie można pojechać w każdym z trzech kierunków. Z kolei jadący od strony Opolanina zyskają możliwość skrętu w lewo.

Ważna zmiana obejmie także skrzyżowanie ulic Kołłątaja i Ozimskiej. Kierowcy będą mogli wyjechać z Kołłątaja w Ozimską. Bez zmian pozostanie natomiast organizacja ruchu na ulicach Kościuszki i Damrota.

Inwestycja nie ograniczy się do zmian w organizacji ruchu. W planach jest również przebudowa i rozbudowa sygnalizacji świetlnej wraz z oprogramowaniem.

Na przebudowywanym fragmencie ulicy Ozimskiej mają powstać dwie zatoki autobusowe. Modernizację przejdzie oświetlenie uliczne, a wszystkie przejścia dla pieszych objęte zadaniem zostaną doświetlone.

Przebudowane i rozbudowane będą także chodniki oraz drogi dla rowerów. Szacowany koszt całej inwestycji wynosi około 16 mln zł.

©

nto.pl

Redaktor naczelny
Tomasz Kapica
Newsroom
Robert Łodziński
Wydawcy
Bolesław Bezeg,
Wiesław Kaczmar,
Robert Łodziński

www.nto.pl

Redakcja
ul. Powstańców Śląskich 9,
45-086 Opole
tel. 77 44 32 500
w godz. od 8.00 do 16.00
nto@nto.pl oraz online@nto.pl
Dyrektor biura reklamy
Tomasz Jaroch
Dyrektor marketingu
Justyna Duchnowska

Druk
Polska Press Oddział Poligrafia,
41-203 Sosnowiec Miłowice,
ul. Baczyńskiego 25a

PRO MEDIA

Wydawca Pro Media Sp. z o.o.
ul. Powstańców Śląskich 9,
45-086 Opole
Prezes zarządu
Robert Glinkowski
Projekt graficzny
Tomasz Bocheński

PBC

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.nto.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

POMOC PSYCHOLOGICZNA

Ataki w szkołach budzą strach u rodziców. Darmowe konsultacje w przedszkolach

Mateusz Majnusz

Nie tylko dzieci przeżywają niepokój po ostatnich atakach w szkołach. Obawy udzielają się również rodzicom, a ich emocje mogą wpływać na samopoczucie najmłodszych. Regina Krzywoń, psycholog pracująca w czterech przedszkolach pod Opolem, postanowiła zorganizować bezpłatne konsultacje dla rodziców.

Pomysł zrodził się w związku z ostatnimi wydarzeniami dotyczącymi ataków w szkołach. Regina Krzywoń uznała, że w tej sytuacji warto zapewnić pomoc nie tylko dzieciom, ale także ich rodzicom. Dlatego zdecydowała się zorganizować indywidualne, bezpłatne konsultacje psychologiczne w godzinach popołudniowych, aby ułatwić rodzicom skorzystanie ze wsparcia.

- Jak rodzic czuje się bezpiecznie i zadba o siebie, to wtedy dziecko też ma większe poczucie bezpieczeństwa. To się przekłada na funkcjonowanie dziecka. Dlatego pomyślałam, że warto w tej sytuacji zadbać o rodziców - wyjaśnia psycholog.

FOT. MATEUSZ MAJNUSZ

Psycholog Regina Krzywoń.

Jak podkreśla, pomoc może przydać się nie tylko osobom, które bezpośrednio odczuwają skutki ostatnich wydarzeń. Z psychologiem przedszkolnym warto porozmawiać również o innych trudnościach związanych z wychowaniem i funkcjonowaniem rodziny.

Niepokój związany z przemocą w szkołach może pojawiać się również w rozmowach prowadzonych w domach. Psycholog zauważała

już, że trudne wydarzenia budzą obawy wśród dzieci i ich bliskich.

- W jednym przedszkolu dziewczynka powiedziała mi, że jej siostra nie poszła w poniedziałek do szkoły, bo mama się boi. Jest po prostu taki niepokój w ludziach i może się przekładać na dzieci. Właśnie dlatego chcę dać rodzicom możliwość spokojnej rozmowy o tym, co ich martwi. Nie trzeba czekać, aż dziecko zacznie wyraźnie odczuwać skutki stresu. Wsparcie dorosłych może pomóc im lepiej rozmawiać z najmłodszymi o trudnych wydarzeniach - podkreśla Regina Krzywoń.

Konsultacje mają charakter indywidualny i trwają 30 minut. Zapisy prowadzą wychowawcy poszczególnych grup. Rodzice mogą też kontaktować się w sprawie konsultacji z wychowawcą lub dyrektorką przedszkola. Psycholog nie wyklucza również mniej formalnych rozmów, np. podczas odbierania dziecka z placówki. Zależy jej na tym, by rodzice wiedzieli, że mogą zwrócić się po pomoc bez ponoszenia kosztów. Pani psycholog ma nadzieję, że podobne inicjatywy pojawią się w innych placówkach oświatowych w naszym regionie.

KULTURA

FOT. FUNDACJA MASTER ART/M. GROCHOLSKI

Młode talenty zachwyciły

Wielki finał Banku Talentów w Stegu Arenie

W sobotę w Stegu Arenie w Opolu odbył się finał 7. edycji Banku Talentów. Wystąpiło ponad 200 młodych artystów, wykonując polskie przeboje w symfonicznych aranżacjach. Koncert podsumował program Fundacji Master Art, w ramach którego 100 stypendystów z całej Polski uczestniczyło w bezpłatnych warsztatach muzycznych, wokalnych i tanecznych.

Łukasz Biernacki

AUTOPROMOCJA

Prenumeruj
„Nową
Trybunę
Opolską”

tel. 77 540 78 30
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.nto.pl

POGODA

dzisiaj
5°C/14°C

jutro
4°C/16°C

INFRASTRUKTURA

Wojsko wraca do Prudnika. Miasto wygrało bitwę o siedzibę batalionu WOT

Krzysztof Strauchmann

Wojsko wybrało Prudnik na siedzibę 3 batalionu 17 Opolskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Powiat już zdecydował o przekazaniu budynków dla wojska. Mundurowi pojawią się tam w pierwszej połowie przyszłego roku.

Wojsko naprawdę wraca do Prudnika - oświadczył radzie powiatu prudnickiego wicewojewoda opolski Piotr Pośpiech. Starosta i radni czekali na tę wiadomość od dawna. W piątek 9 października jednogłośnie zdecydowali o bezpłatnym przekazaniu skarbowi państwa budynków dawnej szkoły zawodowej przy ul. Podgórznej na potrzeby nowej jednostki wojskowej.

17 Opolska Brygada Obrony Terytorialnej ma swoje dwa bataliony w Opolu i w Brzegu. Od dawna trzy miasta - Nysa, Prudnik i Kędzierzyn Koźle starały się o umiejscowienie siedziby trzeciej brygady. Jak ujawni

Jest decyzja. Trzeci batalion opolskiej brygady Wojsk Obrony Terytorialnej powstanie w Prudniku.

nił wicewojewoda Piotr Pośpiech, decyzja kierunkowa zapadła 29 września w Warszawie z udziałem wiceministra obrony narodowej Pawła Bejdy, dowódcy WOT generała Krzysztofa Stańczyka i dowódcy 19 Opolskiej Brygady OT pułkownika Artura Bartkowskiego.

- O lokalizacji nie decydowali urzędnicy czy politycy, ale wojsko.

I to wojsko powiedziało, że dobrą lokalizacją dla batalionu będzie Prudnik - mówił na sesji powiatu wicewojewoda Piotr Pośpiech. - Tu była też ogromna determinacja lokalnych władz powiatowych i miejskich. Proszę jednak pamiętać, że tworzenie batalionu to proces, który wymaga czasu i środków finansowych.

W Prudniku siedzibę będzie miał batalion lekkiej piechoty: cztery kompanie, czyli ok. 500 - 600 żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej. To zaś oznacza ok. 50 - 60 zawodowych żołnierzy, kilkanaście osób personelu cywilnego. Potrzebne będą też kolejne tereny. Trwają rozmowy na temat lokalizacji poligonu.

- W naszej brygadzie już służy ok. 50 - 70 żołnierzy z terenu powiatu prudnickiego. Oni czekają na tę lokalizację - mówi pułkownik Artur Bartkowski. - 20 listopada zaczynamy kolejne szkolenie podstawowe. Już mamy 40 chętnych mieszkańców powiatu prudnickiego, a spodziewamy się 60 osób. Z powiatu prudnickiego jest bardzo wielu chętnych do służby w WOT i to przeważało przy wyborze lokalizacji.

Po II wojnie światowej w Prudniku stacjonowały wojska KBW, a potem Wojska Obrony Pogranicza. Jednostkę rozwiązano w 1994 roku.

- Batalion WOT, to jakbyś średniej wielkości fabryka i silny element

miastotwórczy - komentuje burmistrz Prudnika Grzegorz Zawiaślak. - Przygotowujemy się do przyjęcia żołnierzy, którzy będą chcieli tu zamieszkać. Chcemy im ułatwić pozyskanie mieszkania z zasobów SIM, która akurat budują się w tamtej części miasta.

Formalności związane z przejęciem nieruchomości mają się zakończyć jeszcze w tym roku. Potem wojsko wchodzi do budynków dawnej szkoły, które od kilku lat stoją puste i adaptuje je na swoje potrzeby.

- Myślę, że wojsko w Prudniku będzie do końca I kwartału 2027 roku - zadeklarował pułk. Bartkowski.

Opolska brygada WOT jest najmłodszą w kraju. Została powołana w 2024 roku. Już liczy ok. 1,5 tysiąca żołnierzy. Oprócz siedzib batalionów w Opolu i w Brzegu, w Nysie znajduje się już kompania logistyczna i kompania saperów. W Kędzierzynie Koźlu - będą dwie samodzielne kompanie - szkolna i wsparcia.

ŻEGLUGA ŚRÓDLĄDOWA

Odrzańska Droga Wodna będzie cała pod cyfrową kontrolą

Krzysztof Strauchmann

System cyfrowy RIS obejmie całą Odrę, aż do Kędzierzyna-Koźla - zapowiada Ministerstwo Infrastruktury. Dla żeglugi śródlądowej to duże ułatwienie z nawigowaniem.

RIS (ang. River Information System), to cyfrowy system wspomagania żeglugi śródlądowej. Pozwala precyzyjnie ustalić lokalizację jednostki pływającej, a jednocześnie dostarcza kapitanom szczegółowych informacji o ruchu statków i warunkach żeglugowych. Udostępnia nawet widok z kamer, zamontowanych wzdłuż rzek.

Obecnie systemem RIS w Polsce objęta jest Odra w swoim górnym odcinku od ujścia do Bałtyku do Jeziora Dąbie, a także fragment Warty.

- Do roku 2029 w drugiej fazie systemem RIS objęta zostanie cała Odra do Kędzierzyna-Koźla czyli odcinek o długości 500 kilometrów - zapowiedziała na spotkaniu sejmowej komisji ds. żeglugi śródlądowej Monika Niem-

W 2025 roku na Odrze zarejestrowano ok. 3 tysięcy śluzowań.

czyk - Butryn, zastępca dyrektora Departamentu Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Infrastruktury.

Dzięki temu żegluga ma być bezpieczniejsza, choć armatorzy ostatnio skarżą się, że system RIS jest przez kogoś zakłócany.

Być może zwiększy się też ruch towarowy na Odrzańskiej Drodze Wodnej, która jest największą drogą transportu wodnego w Polsce.

Ruch nie jest tu wysoki, w 2025 roku zarejestrowano ok. 3 tysięcy śluzowań czyli jednorazowego przekroczenia jednostki pływającej przez służbę na rzece.

Dla porównania na Wiśle rocznie notowanych jest ok. 400 śluzowań, a ruch ma tam głównie lokalny charakter.

Okazjonalnie, przy wysokich stanach wody, Wisłą transportowane są ładunki o nietypowych gabarytach, nie mieszczące się na drogach.

EDUKACJA

Porozmawiają o przyszłości podręczników do historii

Łukasz Biernacki

W dniach 15-16 października 2026 r. w Miejskim Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu przy ul. Powstańców Śląskich 19 odbędzie się ogólnopolska konferencja naukowa „Szkolny podręcznik historii. Przyszłość w dialogu z przyszłością”.

W spotkaniu weźmie udział 47 badaczy, dydaktyków i nauczycieli z całego kraju oraz z zagranicy. Uczestnicy skupią się na wyzwaniach stojących przed edukacją historyczną. Od narracji podręcznikowych i podstaw programowych po wpływ nowoczesnych technologii. Konferencja została dedykowana prof. Adamowi Suchońskiemu, wybitnemu dydaktykowi i wieloletniemu dyrektorowi Instytutu Historii UO.

Wydarzenie nawiązuje do bogatych tradycji Opola jako miejsca badań nad szkolnym podręcznikiem historii i spotkań środowiska dydaktyków. Spotkanie ma ukazać, że podręcznik historii nie jest reliktem szkolnej przeszłości, lecz wciąż waż-

nym narzędziem rozmowy o świecie i pamięci. To Opole znów będzie miejscem rozmowy o tym, jak łączyć tradycję edukacji z wyzwaniami przyszłości.

- Zależy nam na stworzeniu ogólnopolskiej przestrzeni do dyskusji nie tylko nad przeszłością, ale przede wszystkim nad przyszłością edukacji historycznej - podkreśla dr hab. Marek Białokur, prof. UO. - Pojmowane tematy dotyczą bezpośrednio młodego pokolenia. Rozmawiamy o tym, jak skutecznie przekazywać wiedzę w dynamicznie zmieniającym się świecie, w którym coraz większą rolę odgrywają nowoczesne narzędzia oraz sztuczna inteligencja.

Wydarzenie organizują wspólnie: Pracownia Badań nad Podręcznikami Historii Instytutu Śląskiego, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, oraz Miejskie Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu. Patronat honorowy sprawują Joanna Raźniewska - Opolski Kurator Oświaty, Komisja Dydaktyczna Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Sekcja Dydaktyczna Polskiej Akademii Nauk.

©©

OPIEKA NAD SENIORAMI

Kolejki do domów samopomocy rosną, pensje stoją

Ciąg dalszy ze str. 1

Środowiskowe domy samopomocy to miejsca przeznaczone dla osób przewlekle psychicznie chorych. Podopieczni spędzają w tych domach po kilka godzin dziennie.

Jak podkreśla dyrekcja „Magnolii”, w przypadku domu typu C lista oczekujących na przyjęcie jest długa: - W praktyce są to w dużej mierze osoby starsze, na przykład z demencją czy chorobą Alzheimera, które nie mogą już bezpiecznie zostać same w domu, gdy ich bliscy wychodzą do pracy. Potrzebują stałej opieki, stąd większe zapotrzebowanie i kolejki. Obecnie na miejsce w takim domu czeka się średnio od 6 do 8 miesięcy - zaznacza Aleksandra Kędzierska-Buczyńska.

Problem pogłębiają wymogi standardyzacyjne, na które wskazuje NIK. W ostatnich latach placówka musiała zmniejszyć liczbę miejsc statutowych w jednym ze skrzydeł z 30 do 24, by sprostać przepisowej normie 8 m na uczestnika. Problem zatorów widać również na północy województwa. Środowiskowy Dom Samopo-

Obecnie na miejsce w takim domu czeka się od 6 do 8 miesięcy.

mocy w Kluczborku to jedyna tego typu placówka w całym powiecie kluczborskim. Obecnie dysponuje 86 miejscami dotowanymi i nie jest w stanie przyjąć już nikogo ponad ten limit. W przyszłym roku baza ta ma zostać powiększona do 100 miejsc. Jak się dowiadujemy od dyrekcji tamtejszego ŚDS kolejka oczekujących jest długa. Obecnie w zależności od stopnia samodzielności kandydatów na wolne miejsce czeka się pół roku, rok, a w niektórych przypadkach nawet dwa lata.

W powiecie kluczborskim sprawnie działa co prawda Zakład Aktyw-

ności Zawodowej, do którego trafia część uczestników po udanej rehabilitacji społecznej, jednak w domach samopomocy pozostaje duża grupa osób tzw. niskofunkcjonujących. Ich największy dramat zaczyna się w momencie, gdy odchodzą ich starzejący się rodzice. Takie osoby pozbawione opieki domowej trafiają często do domów pomocy społecznej tracąc kontakt ze swoim naturalnym środowiskiem, w którym żyli i funkcjonowali przez dekady. Zdaniem dyrektora kluczborskiego ŚDS Ilony Brzezińskiej roz-

wiązaniem tego problemu mogą być tzw. mieszkania wspomagane.

Dotacja od państwa jest zbyt niska. Cierpi na tym system

Drugą stroną kryzysu są finanse i płacowa sytuacja placówek pracowników domów samopomocy. Bez wykwalifikowanych instruktorów terapii, psychologów i pedagogów funkcjonowanie domów jest niemożliwe, tymczasem zawód ten staje się coraz częściej ekonomicznie nieopłacalny.

Z raportu NIK wynika, że średnie wynagrodzenie (często wysokospecjalizowanych) pracowników ŚDS było w badanym okresie niższe od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej średnio o 29,1%. W 2024 r. wynosiło średnio 5,8 tysiąca złotych brutto. W efekcie placówki borykają się z wakatami i rotacją, a kontrolerzy NIK w co trzecim skontrolowanym domu odnotowali niespełnienie wskaźników zatrudnienia kadry.

Dyrektor opolskiej „Magnolii” wskazuje wprost na wadliwy mechanizm finansowania z budżetu państwa: -Ogromną barierą są finanse. Z uwagi, że prowadzenie i rozwój infrastruktury ŚDS-ów jest zadaniem

zleconym z zakresu administracji rządowej, funkcjonujemy dzięki dotacji z budżetu państwa, przekazywanej nam przez Wojewodę Opolskiego. Problem w tym, że kwota dotacji zwiększa się co 3 lata, podczas gdy kwota minimalnego wynagrodzenia, jak również kwoty wynikające z rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych ulegają zmianom co roku. Musimy, zgodnie z przepisami, podnosić pensje kadrze, ale środki, które otrzymujemy z budżetu państwa, za tym nie nadążają - alarmuje Aleksandra Kędzierska-Buczyńska - Corocznie rosną również koszty bieżące, w tym m.in. opłaty za prąd, wodę, ogrzewanie, żywność, materiały do terapii czy za usługi remontowe. Przyznawana dotacja jest po prostu zbyt niska w stosunku do realnych kosztów utrzymania placówki i moim zdaniem winna wzrastać corocznie - dodaje.

Ten sam problem zauważalny jest także w Kluczborku. Tam specjaliści coraz częściej decydują się na zmianę pracy. Na przykład na lepiej płatną i wymagającą jednocześnie mniejszych nakładów pracy funkcję nauczyciela wspomagającego.

ZŁOTA SETKA OPOLSZCZYZNY

Złota Setka Opolszczyzny po raz trzynasty!

Justyna Duchnowska

Które firmy są największymi filarami opolskiej gospodarki? Które rozwijają się najszybciej i osiągają najlepsze wyniki finansowe? Odpowiedzi przyniesie XIII edycja Złotej Setki Opolszczyzny. Wyniki rankingu poznamy 10 grudnia podczas gali w Zamku w Mosznej.

Przed nami kolejna edycja Złotej Setki Opolszczyzny, rankingu organizowanego przez „Nową Trybunę Opolską” przy współudziale Politechniki Opolskiej. Od kilkunastu lat Złota Setka jest jednym ze źródeł wiedzy o kondycji i rozwoju firm działających w naszym regionie. Ranking opracowywany jest przez pracowników naukowych Politechniki Opolskiej i opiera się na wiary-

Szczegóły akcji na www.nto.pl/zlota100

godnych danych, pochodzących m.in. z Krajowego Rejestru Sądowego.

Co ważne, udział w rankingu i prezentacja przedsiębiorstw na listach rankingowych są bezpłatne.

W tym roku, tak jak w poprzednich latach zaprezentujemy trzy zestawienia: „Top Sto – Największy Przychód” to ranking firm osiągających najwyższe przychody; „Filary Opolskiej Gospodarki” to zestawie-

nie firm osiągających najlepsze wyniki finansowe pod względem zysku netto. Z kolei „Tygrysy Opolskiej Gospodarki” pokażą firmy, które w ostatnim roku rozwijały się najszybciej. W tym przypadku ocena

czynny to prestiżowe wyróżnienie przyznawane przez Nową Trybunę Opolską we współpracy ze środowiskiem biznesowym naszego województwa (partnerem konkursu jest Politechnika Opolska). O tym, do kogo trafią nagrody, zdecyduje kapituła konkursu.

ZGŁOSZENIA I SZCZEGÓŁY AKCJI NA STRONIE WWW.NTO.PL/MENEDZER

Menedżer Roku - czekamy na zgłoszenia!

Wracamy z naszym konkursem Menedżer Roku Opolszczyzny i po raz czwarty chcemy wyróżnić osoby, które nie tylko odnoszą sukcesy ale jednocześnie aktywnie wspierają rozwój opolskiej gospodarki. Nagrody wręczymy w trakcie Gali Złotej Setki. Menedżer Roku Opolsz-

REKLAMA

PARTNER GŁÓWNY

OGÓLNOPOLSKI PARTNER MERYTORYCZNY

REGIONALNY PARTNER MERYTORYCZNY

OGÓLNOPOLSKI PATRON HONOROWY

Q605040394A

LAS NA JUTRO. PRZESZŁOŚĆ, TERAŹNIEJSZOŚĆ, PRZYSZŁOŚĆ

Sosna pod presją zmian klimatu. Jak leśnicy z Opolszczyzny przygotowują lasy na kolejne dziesięciolecie?

Susze, wysokie temperatury, osłabienie drzew i rosnące zagrożenie ich zamieraniem – to wyzwania, z którymi coraz częściej mierzą się lasy województwa opolskiego. Szczególną uwagę zwracają drzewostany sosnowe, wrażliwe na zmieniające się warunki klimatyczne. Leśnicy, także w Nadleśnictwie Tułowice, stoją przed ważnym zadaniem: nie tylko chronić lasy, ale również wyjaśniać mieszkańcom, dlaczego się zmieniają i jak będą wyglądać w przyszłości.

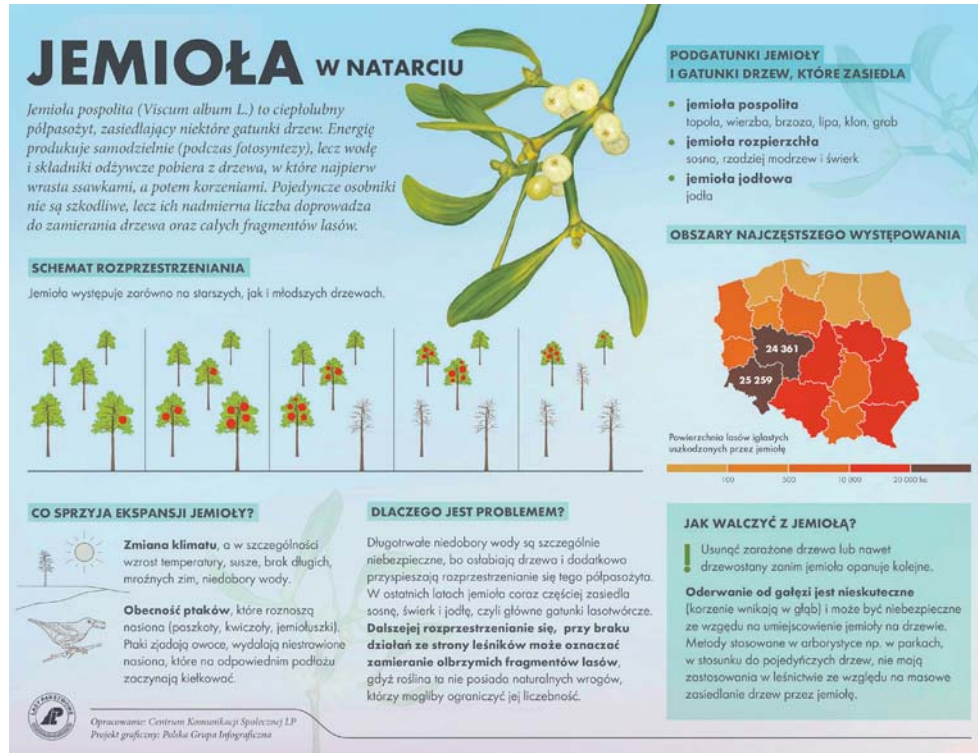
Las to znacznie więcej niż drzewa. To naturalny magazyn węgla, miejsce życia tysięcy organizmów, przestrzeń odpoczynku i ważny element krajobrazu Opolszczyzny. Dla mieszkańców regionu lasy są częścią codzienności – miejscem spacerów, grzybobrania i kontaktu z przyrodą. Jednak za zieloną ścianą drzew zachodzą procesy, które coraz wyraźniej pokazują, że przyszłość lasów wymaga prze-myślanych decyzji.

Projekt „Las na jutro – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość” skłania do spojrzenia na las w szerszej perspektywie. To opowieść o tym, jak zmieniły się warunki, w których rosną drzewa, z jakimi problemami mierzą się obecnie leśnicy i jakie działania mogą sprawić, że lasy pozostaną odporne również dla przyszłych pokoleń.

Przeszłość – las, który pamięta więcej niż jedno pokolenie

Lasy Opolszczyzny mają swoją historię, a jednym z ważnych elementów przyrodniczego krajobrazu regionu są Bory Niemodlińskie. Na ich terenie gospodaruje między innymi Nadleśnictwo Tułowice. To właśnie w takich kompleksach leśnych można dostrzec, jak ważne jest dostosowanie sposobu gospodarowania do lokalnych warunków przyrodniczych.

Przez dziesięciolecia skład gatunkowy lasów kształtowały warunki siedliskowe, potrzeby gospodarcze i możliwości odnowienia drzewostanów. Dziś do tych czynników dochodzi coraz silniej odczuwalna presja zmian klimatycznych.

Długotrwałe okresy bez opadów, fale upałów i gwałtowne zjawiska pogodowe mogą zaburzać równowagę ekosystemów.

Historia lasu uczy, że jego rozwój wymaga czasu. Drzewo, które dziś jest niewielką sadzonką, może kształtować krajobraz przez dziesiątki, a nawet setki lat. Dlatego decyzje podejmowane przez leśników muszą uwzględniać nie tylko obecny stan drzewostanu, lecz także warunki, w których będą rosły kolejne pokolenia drzew.

Teraźniejszość – sosna pod coraz większą presją

Jednym z istotnych wyzwań dla leśnictwa na Opolszczyźnie jest pogarszająca się kondycja części drzewostanów i ryzyko zamierania sosny. Analizy dotyczące wrażliwości drzewostanów sosnowych na przewidywane zmiany klimatyczne wskazują, że przy utrzymaniu obecnej struktury gatunkowej należy liczyć się z długoterminowym wzrostem ryzyka ich zamierania. Zagrożenie może zwiększać się zarówno pod względem udziału procentowego, jak i powierzchni, na której wystąpią niekorzystne zmiany.

Dlaczego sosna jest narażona na takie problemy? Wiele zależy od warunków siedliskowych, dostępności

wody i przebiegu pogody. Podczas długotrwałej suszy drzewa mają ograniczone możliwości pobierania wody z gleby. Wysokie temperatury zwiększają stres wodny, a osłabione osobniki mogą być bardziej podatne na choroby i szkodniki. W lasach Opolszczyzny dodatkowo dochodzi presja od jemioły, która stwierdzana jest na coraz większych powierzchniach lasu.

Nie bez znaczenia pozostają również owady, grzyby i inne organizmy, które mogą przyczyniać się do pogarszania stanu zdrowotnego drzew. Problemy te często nakładają się na siebie, dlatego zamieranie drzewostanu rzadko można wyjaśnić jednym czynnikiem.

Wyniki analiz wskazują na potrzebę wyprzedzającego działania. Nie chodzi o nagłą zmianę całego krajobrazu leśnego, lecz o stopniową przebudowę drzewostanów tam, gdzie przemawiają za tym warunki przyrodnicze i ocena zagrożeń. Szczegółnej uwagi wymagają obszary, na których dynamika wzrostu ryzyka zamierania jest największa.

Przebudowa lasu – inwestycja w przyszłość

Jak przygotować las na warunki, które będą panować

za kilkadziesiąt lat? Jednym z najważniejszych kierunków jest stopniowe zwiększanie różnorodności gatunkowej i strukturalnej drzewostanów. Oznacza to dobór drzew odpowiednich do lokalnych siedlisk, a także tworzenie lasów bardziej zróżnicowanych pod względem wieku i składu gatunkowego.

Nie każdy gatunek sprawdzi się w każdym miejscu. Dlatego przebudowa musi uwzględniać rodzaj gleby, warunki wodne, klimat oraz naturalne możliwości rozwoju roślinności. Tam, gdzie jest to możliwe i uzasadnione, ważną rolę odgrywają odnowienia naturalne, czyli powstawanie nowego pokolenia drzew z nasion pochodzących z istniejącego drzewostanu. W innych sytuacjach konieczne jest sadzenie drzew i odpowiednie pielęgnowanie młodego lasu.

Bardziej zróżnicowany las może lepiej reagować na zmieniające się warunki, ponieważ poszczególne gatunki mają odmienne wymagania i różną podatność na zagrożenia. Nie oznacza to jednak całkowitego wyeliminowania ryzyka. Celem jest zwiększenie odporności ekosystemu oraz ograniczenie prawdopodobieństwa, że jeden rodzaj zagrożenia doprowadzi do rozległych szkód.

Ważne jest także uwzględnianie wyników analiz zagrożeń w planach urządzenia lasu, które określają zasady gospodarowania na danym obszarze. Ocena trwałości i stabilności drzewostanów powinna pomagać w planowaniu odnowień, przebudowy i innych działań adaptacyjnych. Dzięki temu decyzje nie będą wyłącznie reakcją na już widoczne szkody, lecz elementem długofalowej strategii.

Woda i ochrona przeciwpożarowa – ważne elementy odporności

Zmiany klimatu wpływają nie tylko na drzewa, ale także na warunki wodne i zagrożenie pożarowe. Dlatego leśnicy podejmują działania służące zatrzymywaniu wody w środowisku oraz poprawie bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Mała retencja polega na spowalnianiu odpływu i zatrzymywaniu wody tam, gdzie jest to możliwe i korzystne dla przyrody. Obejmuje między innymi odpowiednio zaprojektowane zbiorniki, zastawki i rozwiązania wspierające zachowanie wilgoci w środowisku leśnym. Istotna jest również ochrona mokradeł, cieków wodnych i gleb, które mają znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Ważnym zadaniem pozostaje także zapobieganie pożarom. Wysokie temperatury i długie okresy bez opadów mogą powodować wzrost zagrożenia, dlatego potrzebne są sprawny monitoring, odpowiednia infrastruktura i szybkie reagowanie na pojawiające się niebezpieczeństwo.

Takie działania mają znaczenie również w Nadleśnictwie Tułowice. Ich skuteczność zależy od dopasowania rozwiązań do lokalnych warunków i konsekwentnego planowania na kolejne lata.

Mieszkańcy muszą wiedzieć, dlaczego las się zmienia

Ochrona lasów w obliczu zmian klimatu wymaga nie tylko wiedzy przyrodniczej i odpowiednich działań gospodarczych. Niezwykle

istotne jest również zwiększanie świadomości społecznej na temat zagrożeń związanych ze zmieniającym się stanem zdrowotnym lasów województwa opolskiego.

Zręby sanitarne i inne działania związane z usuwaniem drzew powinny wynikać z oceny stanu konkretnego drzewostanu i celu, jaki ma zostać osiągnięty. Jednocześnie należy pamiętać, że martwe drewno jest ważnym elementem ekosystemu i tam, gdzie nie występują przeciwwskazania, może pozostać w lesie jako siedlisko wielu organizmów.

Las jutra tworzymy już dzisiaj

Lasy Opolszczyzny stoją przed wyzwaniami, których nie da się rozwiązać jedną decyzją ani pojedynczym projektem. Potrzebne są długofalowe planowanie, obserwacja przyrody, ochrona zasobów wodnych, odpowiedzialne odnawianie drzewostanów, rozwijanie różnorodności gatunkowej i skuteczna profilaktyka przeciwpożarowa. Równie ważna jest edukacja oraz współpraca z lokalną społecznością.

Przeszłość uczy szacunku do czasu, którego potrzebuje przyroda. Teraźniejszość pokazuje, jak silnie warunki środowiskowe wpływają na kondycję lasów, a prognozy dotyczące drzewostanów sosnowych wskazują, że układanie niezbędnych działań może zwiększać skalę przyszłych problemów.

Przyszłość zależy natomiast od tego, czy potrafimy połączyć wiedzę, odpowiedzialność i troskę o wspólne dobro. Mieszkańcy, którzy rozumieją zachodzące procesy, mogą lepiej ocenić podejmowane działania i świadomie uczestniczyć w rozmowie o przyszłości lokalnej przyrody.

Bo las na jutro nie powstaje dopiero wtedy, gdy wyrosną nowe drzewa. Zaczyna się znacznie wcześniej – od decyzji podejmowanych dziś, od ochrony wody, od właściwego doboru gatunków i od rozmowy o tym, jak chcemy, aby wyglądały lasy, które pozostawimy kolejnym pokoleniom.

FOKUS

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

Maciej Berek złożył ślubowanie sędziego TK. Na zewnątrz trwały protesty

Maciej Berek złożył wczoraj podczas uroczystości w Sejmie ślubowanie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z formułą, że robi to „wobec prezydenta”. Prezydent uważa je za nieważne

oprac. Alina Mazurska

Maciej Berek został we wrześniu wybrany przez Sejm na sędziego TK. Jego kadencja powinna rozpocząć się 16 września, jednak prezydent Karol Nawrocki do tej pory nie zaprosił go do złożenia ślubowania.

W środę rano wicemarszałek Sejmu Piotr Zgorzelski poinformował, że Berek złoży tego dnia w Sejmie ślubowanie sędziego Trybunału. Stało się to podczas porannej, krótkiej uroczystości w gabinecie marszałka Sejmu Włodzimierza Czarzastego. W jej trakcie Czarzasty wręczył Berkowi uchwałę Sejmu o wyborze na stanowisko sędziego TK. Później głos zabrał sędzia Berek, który podkreślił, że złożenie ślubowania jest prawnym obowiązkiem sędziego TK i warunkiem objęcia przez niego urzędu.

Następnie Berek złożył ślubowanie sędziego TK, zaznaczając uprzednio, że zwraca się do prezydenta. Karol Nawrocki nie był obecny na uroczystości.

– Na podstawie artykułu 4 ustęp 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 roku o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego ja, Maciej Berek, składam wobec prezydenta ślubowanie. Ślubuję uroczysto przy wykonywaniu powierzonych mi obowiązków sędziego Trybunału Konstytucyjnego służyć wiernie naro-

Maciej Berek złożył ślubowanie w Sejmie w obecności m.in. Włodzimierza Czarzastego i Małgorzaty Kidawy-Błońskiej

dowi, stać na straży konstytucji, a powierzone mi obowiązki wypełniać bezstronnie i z najwyższą starannością. Tak mi dopomóż Bóg – brzmiała formuła ślubowania złożonego przez Berka.

Po wyjściu z Sejmu Berek skierował się do biur kancelarii prezydenta. Powiedział dziennikarzom, że „złożył ślubowanie sędziego TK w formie prawnie dopuszczalnej i takiej, która faktycznie była możliwa do zrealizowania”. – Moje ślubowanie jest adresowane, kierowane do prezydenta

RP, a jego zorganizowanie w przestrzeni Sejmu wynika z uprzejmości marszałka Sejmu, w sytuacji, w której od dnia mojego wyboru, w którym powinna się rozpocząć moja kadencja jako sędziego TK, upływają kolejne tygodnie, a ja nie otrzymałem żadnej odpowiedzi ze strony prezydenta na pismo, które zostało do niego skierowane – powiedział Maciej Berek.

Oceniał, że czas, który odczekał między datą wyboru a złożeniem ślubowania, „był właściwy i adekwatny

do tego, żeby tę uroczystość można było przeprowadzić”.

W tym czasie przed siedzibą TK trwały przepychanki zgromadzonych tam manifestantów, m.in. z Ruchu Obrony Granic i klubów „Gazety Polskiej”, z policją. Wśród protestujących byli m.in. Robert Bąkiewicz (lider ROP), redaktor naczelny TV Republika Tomasz Sakiewicz oraz posłowie PiS, w tym Antoni Macierewicz. Później pojawił się również prezes Jarosław Kaczyński. Protestujący próbowali blokować wejście do siedziby TK.

Po ślubowaniu Maciej Berek i inni sędziowie TK wybrani w tej kadencji przez Sejm przyjechali do gmachu Trybunału. Grupa protestujących usiłowała zablokować ich wjazd. Interweniowała policja, która odsunęła manifestujących od bramy.

Prezes TK Bogdan Świączkowski poinformował protestujących i dziennikarzy, że Maciej Berek nie został dopuszczony do orzekania do czasu uzyskania odpowiedzi od prezydenta Nawrockiego, że uznaje on środowowe ślubowanie „za złożone w jego obecności”.

Prezydent Karol Nawrocki powiedział, że „nie wie, przed kim” Maciej Berek „przysięgał, ale na pewno nie przed prezydentem RP”. A jeżeli nie dokonał tej oczywistej formalności, to z całą pewnością nie jest sędzią TK. PAP

KRÓTKO

Przejazd kolejowy

Senatorowie za zaostrzeniem kar

Na trzy miesiące zatrzymane zostanie prawo jazdy kierowcy, który wjedzie na przejazd kolejowy przy zamkniętych szlabanach czy też czerwonym świetle – zdecydowali senatorowie, przyjmując bez poprawek nowelizację, która zaostrza kary za wykroczenia na przejazdach kolejowych. Za przyjęciem bez poprawek nowelizacji ustawy Prawo o ruchu drogowym zagłosowało 91 senatorów, za było 90, nikt nie był przeciwny, a jedna osoba się wstrzymała. Ustawa trafi teraz na biurko prezydenta. PAP

Małopolskie

Posel pokazał legitymację, uniknął badania alkomatem

Policjanci zatrzymali posła ziemi tarnowskiej z powodu poruszania się rowerem bez oświetlenia. Funkcjonariusze wyczuli również woń alkoholu od polityka, ale odstąpili od badania alkomatem, bo okazał on legitymację poselską i poinformował, że skorzysta z immunitetu. – Policjanci sporządzili dokumentację. Zgodnie z procedurą została ona przekazana do komendy wojewódzkiej, która przekaże ją do komendy głównej. Stamtąd dokumentacja trafi do marszałka Sejmu – powiedziała Joanna Dychtoń z zespołu prasowego Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie. PAP

Kraków

Mógł handlować opioidami i lekami. Został zatrzymany

Policjanci zatrzymali 44-letniego nauczyciela jednej z krakowskich szkół podejrzanego o udział w nielegalnym procederze handlu lekami opioidowymi. Miał on zdobyć ok. 900 opakowań leków, które mogły trafić m.in. do uczniów. PAP

Po wszystkich wybranych sędziach przez demokratyczną większość, a także po kilku sędziach wybranych w czasach PiS spodziewam się odbudowy trybunału dla obywateli

WALDEMAR ŻUREK

minister sprawiedliwości

PROKURATURA

W domu były przedmioty podobne do broni

oprac. Karolina Wrońska

W mieszkaniu Krzysztofa N., podejrzanego o planowanie zamachu m.in. na premiera, znaleziono improwizowane materiały wybuchowe.

66-letni Krzysztof N. został zatrzymany w niedzielę. Przeszukanie jego mieszkania odbyło się tego samego dnia po południu, przeprowadzili je

funkcjonariusze Służby Ochrony Państwa w porozumieniu z policją. – W trakcie tych czynności ujawniono kilkanaście przedmiotów. (...) Ustalono, że są to improwizowane materiały wybuchowe – poinformował prok. Piotr Skiba.

Przekazał również, że podczas przeszukania znaleziono m.in. przedmioty przypominające broń, które wstępnie zostały zakwalifikowane jako broń alarmowa albo broń o charakterze pneumatycznym.

W niedzielę MSWiA podało, że do policji wpłynęła informacja dotycząca możliwego zamachu na premiera Donalda Tuska i wicepremiera Władysława Kosiniaka-Kamysza.

POMORSKIE

Znalezisko z Karwi to szczątki polskiego drona

oprac. Karolina Wrońska

Szczątki obiektu latającego znalezione na plaży w Karwi to był polski dron zestrzelony podczas ćwiczeń na poligonie – poinformował Władysław Kosiniak-Kamysz.

Na plaży w Karwi w woj. pomorskim we wtorek wieczorem znaleziono szczątki obiektu latającego; zostały

one zabezpieczone przez śledczych z Żandarmerii Wojskowej i prokuratury.

Do sprawy nawiązał w środę podczas wystąpienia w jednostce wojskowej w Nowym Glinniku (woj. łódzkie) szef MON. Powiedział, że znalezisko to szczątki polskiego drona, który został zestrzelony w ramach ćwiczeń z użyciem polskich dronów i systemów antydronowych, które odbyły się na nadmorskim poligonie w Ustce kilka tygodni temu. – Po kilku tygodniach morze wyrzuciło szczątki. Uspokajam, to nie była jakaś rosyjska prowokacja, tylko efekt ćwiczeń na poligonie w Ustce – powiedział Kosiniak-Kamysz. PAP

Rita Kubica

HOLLYWOOD FASHION

Butik

Rynek 55A/1

48-370 Paczków

(Wejście od ulicy Narutowicza)

Różowa flaga przed wejściem!

Nazywam się Rita Kubica i jestem właścicielką butiku Hollywood Fashion w Paczkowie. Przez wiele lat pracowałam jako kierownik sprzedaży w prestiżowych sklepach wielkopowierzchniowych, zarządzając zespołami i zdobywając cenne doświadczenie w branży handlowej. W końcu przyszedł moment, w którym postanowiłam spełnić swoje marzenie i stworzyć coś własnego.

Tak powstał mój butik, który jest dla mnie czymś znacznie więcej niż tylko miejscem pracy.

To moja ogromna pasja, zaangażowanie i spełnienie zawodowe. Każdego dnia przychodzę do pracy z uśmiechem, energią i sercem, wkładając całe swoje zaangażowanie w rozwój tego miejsca. Największą satysfakcję daje mi możliwość tworzenia wyjątkowej przestrzeni dla moich klientek, w której moda łączy się z kobiecością, elegancją i indywidualnym stylem.

Wierzę, że kiedy robi się coś z pasją i sercem, można spełniać marzenia i inspirować innych do realizacji własnych.

UNIA EUROPEJSKA

Komisja Europejska wypłaciła Ukrainie kolejne 2,86 mld euro na uzbrojenie

oprac. Karolina Wrońska

Komisja Europejska poinformowała wczoraj, że wypłaciła Ukrainie kolejne 2,86 mld euro na zakup m.in. dronów, systemów obrony przeciwlotniczej oraz amunicji. Pieniądze pochodzą z unijnej pożyczki dla Ukrainy o wartości 90 mld euro.

– Rosja nie osiąga postępów na froncie, więc nasila ataki z powietrza, brutalnie uderzając w ukraińskich cywilów i infrastrukturę. Europejskie wsparcie jest dziś ważniejsze niż kiedykolwiek, aby pomóc Ukrainie chronić jej przestrzeń powietrzną i ratować życie – oceniła szefowa KE Ursula von der Leyen.

Dodała, że wypłata 2,86 mld euro pozwoli zaspokoić najpilniejsze potrzeby ukraińskiej armii, w tym zapewnić jej drony i rakiety, niezbędne do obrony przed rosyjskimi atakami.

To kolejna transza z części obronnej pożyczki. Tydzień wcześniej, 7 października, KE wypłaciła Ukrainie 1,24 mld euro na zakup produkowanych w tym kraju dronów, pocisków i uzbrojenia do zwalczania bezzałogowców. Łącznie w ciągu tygodnia UE przekazała Kijowowi na cele obronne 4,1 mld euro.

Z pożyczki o wartości 90 mld euro, przeznaczonej na lata 2026-2027, 60 mld euro ma wesprzeć zdolności

obronne i przemysł zbrojeniowy Ukrainy, a 30 mld euro – jej budżet. W samym 2026 r. na wsparcie ukraińskiego przemysłu obronnego zaplanowano 28,3 mld euro. KE zapowiedziała kolejne wypłaty w najbliższych tygodniach.

Komisja poinformowała, że do końca 2026 r. Ukraina ma jeszcze do dyspozycji 29,64 mld euro unijnego wsparcia. Z tej kwoty 12,54 mld euro przeznaczono na cele obronne, a 12,7 mld euro – na wsparcie budżetu w ramach pożyczki. Kolejne 4,4 mld euro pozostaje do wypłaty z Instrumentu na rzecz Ukrainy (Ukraine Facility).

Łącznie na wsparcie ukraińskiego budżetu do końca roku dostępnych jest ponad 17 mld euro. **PAP**

Ursula von der Leyen:
– Europejskie wsparcie jest dziś ważniejsze niż kiedykolwiek

WATYKAN

Papieżowi usunięto część płuca. Niepokojąca diagnoza

Grzegorz Kuczyński

Leonowi XIV usunięto dolny płat prawego płuca, a badanie śródoperacyjne potwierdziło rozpoznanie gruczolakoraka płuca.

Informacje o przebiegu operacji i stanie zdrowia papieża przekazuje w kolejnych komunikatach Biuro Prasowe Stolicy Apostolskiej. „Ojciec Święty został poddany, zgodnie z planem, operacji z zakresu chirurgii klatki piersiowej. Aby zabieg miał charakter radykalny, usunięto dolny płat prawego płuca, stosując technikę wspomaganą obrazowaniem wideo. Śródoperacyjne badanie histopatologiczne potwierdziło rozpoznanie gruczolakoraka płuca, zgodnie z podejrzeniami wynikającymi z badań przedoperacyjnych”.

Papież przebywał na sali operacyjnej przez około trzy godziny, natomiast sam zabieg trwał około 90 minut. Operacja zakończyła się pomyślnie i nie wystąpiły żadne powikłania. Po zabiegu papież prawidłowo się wybudził i po krótkim okresie obserwacji powrócił do swojego pokoju na 10. piętrze. Dyrektor watykańskiego Biura Prasowego Matteo Bruni poinformował dziennikarzy, że „kiedy wrócił do pokoju, poprosił o kolację”.

W najbliższych dniach zostaną przeprowadzone badania pooperacyjne, a także szczegółowa diagnostyka wyciętego guza i innych tkanek. Na podstawie analiz przedoperacyjnych lekarze już wcześniej wiedzieli, w jaki sposób postępować, a określenie „radykalnego charakteru” przeprowadzonej operacji oznacza, że nie chciano pozostawić jakiegokolwiek części wykrytych zmian. **Vatican News**

SPOTKANIE

Premier Donald Tusk udał się do Brukseli na szczyt UE

oprac. Alina Mazurska

Donald Tusk weźmie udział w posiedzeniu Rady Europejskiej. Szef rządu ma spotkać się też z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim. Premier zapowiedział, że będzie przekonywał liderów UE do wzmocnienia polityki sankcyjnej wobec Rosji.

Dzisiaj, przed rozpoczęciem posiedzenia Rady Europejskiej, szef rządu będzie uczestniczył w spotkaniu Przyjaciół Spójności, w spotkaniu koordynacyjnym „Northern Nine”, a także w spotkaniu z przewodniczącą Parlamentu Europejskiego Robertą Metsolą.

Sesja robocza Rady Europejskiej ma rozpocząć się dzisiaj o godz. 10.30.

W piątek rano – poinformowała Centrum Informacji Rządu – premier na zaproszenie szefów rządów Włoch, Danii i Holandii, weźmie udział w nieformalnym spotkaniu nt. migracji. Następnie będzie uczestniczył w sesji roboczej Rady Europejskiej.

Na godz. 10.50 w piątek zaplanowano spotkanie szefa polskiego rządu z prezydentem Ukrainy.

Podczas poniedziałkowej konferencji prasowej po spotkaniu z premierem Norwegii Jonasem Gahrem Stoere premier Tusk podkreślił, że trzeba przekonać wszystkich partnerów europejskich do tego, aby polityka sankcji wobec Rosji nie tylko była utrzymana, ale nawet wzmocniona. – Dzisiaj widać bardzo wyraźnie, że każda próba rozluźnienia sankcji wobec Rosji, skrócenia listy nazwisk (na tzw. liście sankcyjnej – PAP) będzie tylko ośmielała Rosjan.

USA

Trump: Poszukamy ropy i gazu na naszej Grenlandii

oprac. Alina Mazurska

Donald Trump napisał w środę rano na platformie Truth Social, że USA zaczynają poszukiwania ropy naftowej i gazu na Grenlandii. Podkreślił też istotne znaczenie tego terytorium dla bezpieczeństwa i obrony USA i Europy.

„Zakrojone na szeroką skalę poszukiwania ropy, gazu i minerałów rozpoczyna się wkrótce na naszej nowej i pięknej Grenlandii! Są eksperci, któ-

Polityka sankcji wobec Rosji nie tylko powinna być utrzymana, ale nawet wzmocniona. O tym premier chce przekonywać w Brukseli

Kłopot polega na tym, że czasami niektórzy chcą zapomnieć, że to Rosja spowodowała sytuację, w której musimy sporo poświęcić i zapłacić za własne bezpieczeństwo – powiedział.

Premier zapowiedział, że podczas szczytu UE będzie wzywał wszystkich unijnych liderów, aby nie myśleli partykularnie o sankcjach, tylko by zrozumieli, że Europa musi prezentować jednoznaczne stanowisko, zwłaszcza w momencie „dwuznacznych sygnałów”, które płyną z Waszyngtonu.

Odnosił się w ten sposób do ogłoszonego przez prezydenta USA Donalda Trumpa porozumienia z rosyjskim przywódcą Władimirem Putinem, w ramach którego Rosja dostarczy na rynek światowy łącznie niemal 5 mln ton oleju napędowego.

Przewodniczącą Rady Europejskiej Antonio Costa napisał w liście do członków RE, że podczas rozpo-

czynającego się dzisiaj szczytu Unia Europejska potwierdzi dalsze wsparcie dla Ukrainy w obliczu rosyjskiej agresji.

Komisja Europejska poinformowała ponadto, że liderzy państw UE skupią się podczas szczytu m.in. na kwestiach unijnej gospodarki i konkurencyjności. W kwestii cen energii – podała KE – „przywódcy UE przedstawia Komisji wytyczne dotyczące ukierunkowanych i tymczasowych środków krótkoterminowych, mających na celu złagodzenie skutków wysokich cen energii oraz ochronę obywateli i przedsiębiorstw w UE”.

Liderzy unijnych państw „omówią również długoterminową strategię Europy na rzecz zmniejszenia zależności od paliw kopalnych”.

Rozmowy na szczycie UE mają dotyczyć także przygotowywanego długoletniego budżetu UE na lata 2028-2034. **PAP**

„Każdy przyszły atak na Stany Zjednoczone będzie musiał przejść przez Grenlandię, gdzie nasza obrona będzie rutynowo zestrzeliwać drony, pociski czy wszelkie inne formy broni, jakich jeszcze nawet nie wymyślono. Daje nam to czas (odpowiednią) lokalizację i możliwości obserwacji jak nigdzie indziej na świecie!” – ocenił Trump.

Najnowszy komunikat prezydenta nawiązuje do porozumienia w sprawie bezpieczeństwa, podpisanego przez USA, Danię i Grenlandię we wrześniu w Nowym Jorku. **PAP**

PO STRONIE SENIORA

PROFILAKTYKA

Kto może skorzystać z Programu „Moje Zdrowie”? Warto sobie zrobić taki darmowy bilans zdrowia

Program „Moje Zdrowie” ma zachęcić Polaków do tego, aby dbali o swoje zdrowie i regularnie wykonywali badania profilaktyczne. By z niego skorzystać, trzeba wypełnić specjalną ankietę. Zajmie to zaledwie kilka minut

Małgorzata Stempinska

Z programu „Moje Zdrowie”, który od maja ubiegłego roku zastąpił Profilaktykę 40 plus, może skorzystać każdy, kto:

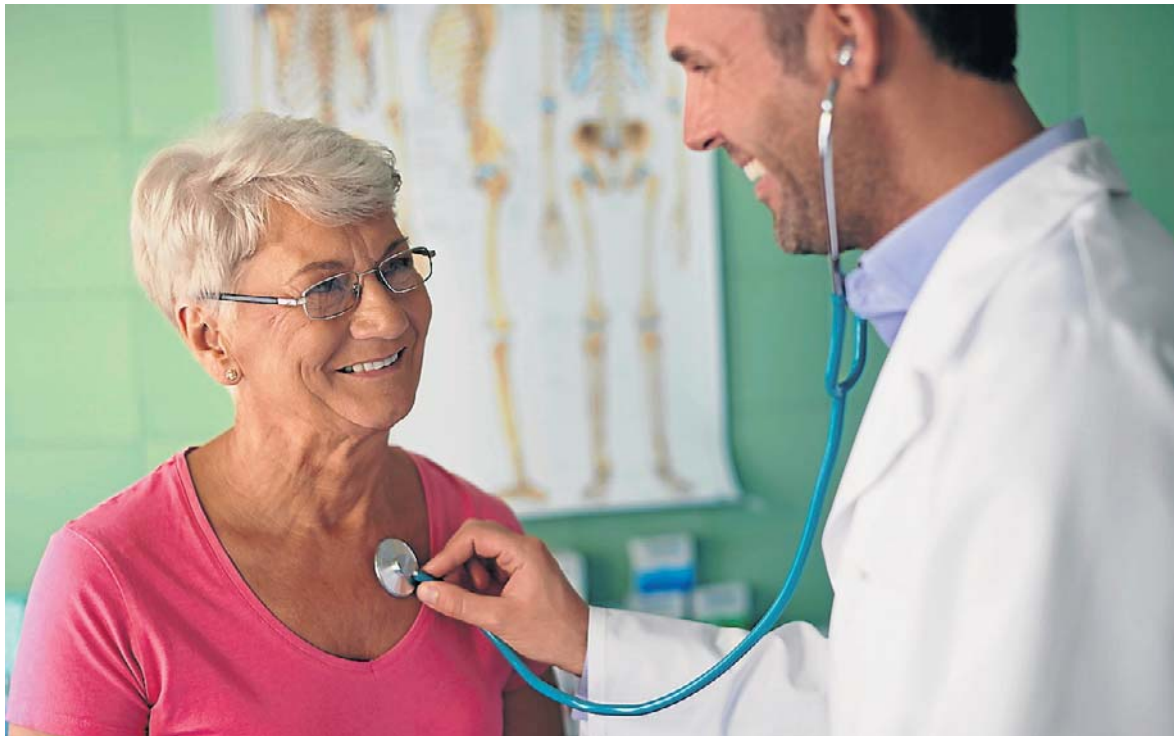
- ma 20 lat i więcej (nie ma górnej granicy wieku),
- jest ubezpieczony w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- wypełni ankietę (online lub w przychodni POZ).

Program to kompleksowy bilans zdrowotny osoby dorosłej, a wykonanie raz na kilka lat takiego przeglądu jest ważne, aby odpowiednio wcześniej wykryć ewentualne zaburzenia stanu zdrowia. – Wielką korzyścią programu jest stworzenie indywidualnego planu zdrowotnego, w którym znajduje się podsumowanie stanu zdrowia oraz zaplanowane badania profilaktyki onkologicznej, np. cytologia, mammografia, kolonoskopia, proponowane szczepienia zalecane, a także zalecenia dalszego postępowania, jeśli stan zdrowia pacjenta będzie tego wymagał – wylicza Daria Szczesniak z Zespołu Komunikacji Społecznej i Promocji Kurajawsko-Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Bydgoszczy.

Jak wziąć udział w Programie „Moje Zdrowie”

Program „Moje Zdrowie” jest finansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia, a realizowany przez wszystkie placówki POZ. Zatem udział w nim dla pacjenta jest bezpłatny. Osoby w wieku 20-49 lat mogą z niego skorzystać raz na 5 lat, a osoby powyżej 49. roku życia – raz na 3 lata. Przy określeniu wieku liczy się rok urodzenia, a nie dokładna data urodzin.

Aby wziąć udział w programie, wystarczy wypełnić krótką ankietę. Można to zrobić wygodnie i szybko przez Internetowe Konto Pacjenta (w zakładce „Profilaktyka”) albo skorzystać z aplikacji mobilnej mojeIKP (w zakładce „Profilaktyka”). Można również pójść do przychodni, do której jesteście zapisani, czyli złożyliście deklarację wyboru lekarza, pielęgniarki i położnej POZ. Dla osób 60 plus są trzy dodatkowe

Osoby w wieku 20-49 lat mogą skorzystać z Programu „Moje Zdrowie” raz na 5 lat, a osoby powyżej 49. roku życia – raz na 3 lata. Przy określeniu wieku liczy się rok urodzenia, a nie dokładna data urodzin. Udział w programie jest bezpłatny, finansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia

pytania w kierunku diagnostyki chorób ośpionych.

Na podstawie ankiety zespół POZ przygotowuje dedykowany zestaw badań, które pacjent wykonuje w laboratorium, gdzie wszystkie inne badania z POZ. Przychodnia skontaktuje się z pacjentem w ciągu 30 dni od wypełnienia ankiety. Jest to czas potrzebny na przeanalizowanie odpowiedzi, na podstawie których zostaną wystawione skierowania na badania.

Jakie badania w ramach Programu „Moje Zdrowie”

Zakres podstawowy badań diagnostycznych (dla każdego objętego bilansem) to:

- morfologia krwi,
- stężenie glukozy we krwi,
- poziom kreatyniny wraz z oszacowaną wartością eGFR (parametr dotyczący nerek),
- lipidogram:
 - TC (Total Cholesterol) – cholesterol całkowity
 - LDL (Low-Density Lipoprotein) – cholesterol frakcji LDL, czyli tzw. „zły” cholesterol

- HDL (High-Density Lipoprotein) – cholesterol frakcji HDL, czyli tzw. „dobry” cholesterol
- TG (Triglycerides) – trójglicerydy,
- TSH (hormon tyreotropowy),
- badanie ogólne moczu.

Zakres rozszerzony badań diagnostycznych (warunkowo, w zależności od wieku i wyniku ankiety) obejmuje:

- próby wątrobowe (ALAT, AspAT, GGTP),
- PSA całkowity u mężczyzn po 50. roku życia,
- anty-HCV,
- lipoproteina A (wykonana raz w życiu w ramach programu w wieku 20-40 lat),
- test na krew utajoną w kale – metoda FIT-OC, po 50. roku życia.

Jakie choroby mogą zwiastować wyniki badań

Michał Mazuchowski, lekarz w przychodni POZ KWN MED przy ul. Gajowej 17 w Bydgoszczy, członek Komisji Młodych Lekarzy Bydgoskiej Izby Lekarskiej, zaznacza, że każdy uczestnik programu „Moje Zdrowie” ma wykonywaną

morfologię, która jest podstawowym badaniem pokazującym ogólny stan całego organizmu – m.in. niedokrwistości niedoborowe, stan zapalny, niektóre nowotwory. – Kolejnym badaniem jest badanie ogólne moczu, które razem z kreatyniną pozwala na ocenę funkcji nerek. Glukoza i lipidogram to badania oceniające nasz metabolizm, pozwalające na wykrycie cukrzycy, ocenę ryzyka sercowo-naczyniowego, w tym prawdopodobieństwa wystąpienia udaru lub zawału w ciągu najbliższych 10 lat na podstawie kalkulatora SCORE. Każdy pacjent ma również oznaczany poziom TSH, pozwalający na wykrycie bezobjawowych zaburzeń hormonalnych tarczycy – mówi Michał Mazuchowski.

Pozostałe badania są wykonywane w zależności od indywidualnych wskazań, określanych na podstawie udzielonych przez pacjentów odpowiedzi w ankiecie. Są wśród nich: Lipoproteina a – będąca nowoczesnym markerem ryzyka sercowo naczyniowego,

zwłaszcza u osób młodych z dodatnim wywiadem rodzinnym w kierunku chorób serca. Oznaczenie przeciwciał przeciwko wirusowi HCV – który przez wiele lat może uszkadzać wątrobę bez jakichkolwiek objawów, a którym można zarazić się, robiąc kolczyki lub tatuaż. Osoby z ryzykiem nowotworów lub chorób wątroby mają wykonywane próby wątrobowe, a mężczyźni powyżej 50. roku życia oznaczany marker nowotworu prostaty – PSA.

Co po wykonanych badaniach profilaktycznych

Po badaniach otrzymamy zaproszenie do przychodni na wizytę podsumowującą. W czasie wizyty personel medyczny sprawdzi m.in.:

- ciśnienie,
- tętno,
- wagę,
- wzrost,
- obwód talii,
- obwód bioder,
- BMI (wskaźnik masy ciała),
- WHR (stosunek obwodu talii do obwodu bioder).

Z kolei lekarz omówi wyniki badań oraz ankiety. Otrzymamy także indywidualny plan zdrowotny (IPZ), a w nim zalecenia dotyczące:

- odżywiania,
- zdrowego stylu życia,
- aktywności fizycznej,
- badań profilaktycznych
- oraz indywidualny kalendarz zalecanych szczepień i porad edukacyjnych.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wydawane są zalecenia w zakresie dalszej diagnostyki, edukacji, poradnictwa dietetycznego i w innych obszarach zdrowego stylu życia.

Najczęściej diagnostykę rozszerza się o:

- test doustnej tolerancji glukozy w celu różnicowania nieprawidłowej glikemii na czczo od cukrzycy,
- nieinwazyjne badanie na krew utajoną w kale w kierunku nowotworów jelita,
- cytologię i mammografię u kobiet oraz ocenę wskazań do wykonania kolonoskopii.

©©

POD PARAGRAFEM

HISTORIA

Od chasyda do krezusa: Oszer Kohn na krętej drodze do fortuny

Wiesław Pierzchała

Był jak mityczny król Midas i demoniczny Mefistofeles. Zrobił błyskotliwą karierę, stając się przed wojną jednym z najbogatszych i najpotężniejszych Łódzian.

Barwny żywot Oszer Kohna przebiegał zgodnie z hasłem „od zera do milionera” lub – na łódzkim podwórku – „od przędzy do wielkich pieniędzy”. Urodził się w rodzinie chasydzkiej i wszystko wskazywało na to, że zostanie pobożnym mistykiem od tajemnic Talmudu. Ale nadszedł czas, że chałat zamienił na garnitur, jarmułkę na cylinder i stał się krezusem.

Włoski baron zostaje liderem

Swoją karierę zaczynał w Widzewskiej Manufakturze prowadzonej przez dwóch czołowych łódzkich fabrykantów: Juliusza Kunitzera i Juliusza Teodora Heinzla juniora. Trzecim ważnym graczem w spółce był bogaty Włoch, baron Giuseppe Tanfani, który ożenił się z Emilią, córką Juliusza Heinzla seniora. Najpierw Oszer został odbiorcą braków i resztek z fabryki, a potem – gdy jego operatywność i skuteczność zostały docenione – awansował na dyrektora ds. sprzedaży. Na przełomie XIX i XX w. w fabryce na szczytach władzy doszło do prawdziwego trzęsienia ziemi. Zaczęło się od wycofania się ze słynnej Wimys Juliusza Teodora Heinzla, a skończyło na tragicznej śmierci Juliusza Kunitzera, który jako zły burżuj został zastrzelony w tramwaju przez Karola Szulca z bojówki PPS.

Stery władzy w fabryce przejął chorujący na gruźlicę Maksymilian Wunsche, daleki krewny Kunitzera, który usynowił go i uczynił głównym spadkobiercą. Jego rządy okazały się tak nieudolne, że fabryce zaczęło zagrażać bankructwo. W tej sytuacji do akcji wkroczył baron Tanfani, który po męsku rozmówił się z Wunschem. Ten sprzedał swoje udziały i odsunął się od fabryki. Nowym liderem został Giuseppe Tanfani mający 70 procent akcji, numerem 2 Maksymilian Goldfeder, czołowy łódzki bankier rezydujący

Oskar Kohn (z prawej) miał być rabinem, a został potężnym fabrykantem. Na zdjęciu z 1915 roku z ojcem Lewim i bratem o nieznanym imieniu

w pałacu przy ul. Piotrkowskiej 77, a numerem 3 Oszer Kohn pracowicie gromadzący kapitał.

Za pan brat z okupantami

Okazja nadeszła wraz z Wielką Wojną, podczas której Goldfeder wyjechał w głąb Rosji, gdzie robił kosowe interesy, natomiast Tanfani zaszył się w Mediolanie przed Niemcami. Ci zaś wkroczyli do Łodzi i bez pardonu przystąpili do demontażu maszyn i urządzeń, które wywozili w głąb Rzeszy. Oszer Kohn został sam i postanowił wykorzystać sytuację. Nawiązał dobre kontakty z okupantami oraz na lewo i prawo rozdawał łapówki, aby zdobyć przychylność urzędników. Ponadto nakłaniał robotników Wimys, aby w swoich domach i komórkach pochowali przed Niemcami towary i części maszyn.

Dlatego u wybuchu Polski niepodległej stał się panem sytuacji. Kiedy czołowi potentaci ze Scheiblerami, Poznańskimi i Grohmanami narzekali na ogołocone z maszyn hale fabryczne, Oszer Kohn kompletował park maszynowy, zdobywał węgiel, bawełnę i uruchamiał produkcję.

Ruszamy na nowo

Zatrudniając 6-8 tys. pracowników Widzewska Manufaktura zapewniała byt całej dzielnicy. Nic więc dziwnego,

że niedoszłego chasyda chwałą z ambon łódzcy księża. Ba, wieści o jego postawie docierały też do Warszawy. Efekt jest taki, że premier Ignacy Paderewski skierował na Widzew transport bawełny przysłany do Polski jak dar Polonii amerykańskiej. W ten sposób Kohn wznowił produkcję w Manufakturze, i to pół roku przed konkurencją, co znakomicie odbiło się na kondycji firmy.

Tymczasem rewolucja bolszewicka sprawiła, że Maksymilian Goldfeder wyszedł na interesach z Rosją jak Zabłocki na mydle. Wrócił do Łodzi jako bankrut. Sprzedał swoje akcje i wycofał się z Wimys. W tej sytuacji na placu boju został tylko baron Tanfani, który przybył do Łodzi i znów zaczął kierować spółką. Oszer Kohn namówił go, aby wybudować na terenie zakładów największą i najnowocześniejszą w Europie przędzalnię i postawić nową elektrownię. Włoch jednak cały czas myślał, jak przejąć w fabryce cały tort. I wymyślił.

Intratna umowa z armią

W lutym 1922 r. stara przędzalnia stanęła w ogniu. Najdziwniejsze było to, że przed pożogą zarząd spółki podniósł ubezpieczenie przędzalni do poziomu 600 proc. jej wartości, podczas gdy inne oddziały produkcji były ubezpieczone na 70 proc. Nikt nie wątpił, że doszło

do podpalenia. Ale nie po to, aby uzyskać odszkodowanie, lecz po to, aby pognać barona Tanfaniego, który jako główny udziałowiec mógłby nawet trafić do więzienia. W tej sytuacji Oszer Kohn, niczym wytrawny „biznesmen” z Corleone, złożył Tanfaniemu propozycję nie do odrzucenia. Efekt był taki, że Włoch sprzedał Kohnowi swoje akcje – na raty i po niskiej cenie. W ten sposób Oszer stał się prezesem i głównym udziałowcem Wimys.

Wkrótce śledztwo w sprawie tajemniczego pożaru zostało umorzone, zaś Oszer Kohn uruchomił superprzędzalnię i w ten sposób odkreślił kurek z pieniędzmi, które trafiały m.in. na jego konta w bankach szwajcarskich. Tak było do światowego kryzysu ekonomicznego na przełomie lat 20. i 30., gdy akcje firm spadały na łeb, na szyję i w tempie tornada mnożyły się bankructwa. Jednak nawet w takich okolicznościach Oszer Kohn potrafił wyjść na prostą. Świetnym posunięciem było zatrudnienie jako człowieka do specjalnych poruczeń słynnego na świecie jasnowidza, inżyniera Stefana Ossowieckiego, który miał dobre kontakty z marszałkiem Piłsudskim, a przez niego z sanacyjną wierchuszka. Dzięki temu wystarał się o milion złotych kredytu w Banku Polskim i o zamówienia w Ministerstwie Spraw Wojskowych

na płótna balonowe, namiotowe i spadochronowe.

Krwawa zemsta robotnika

W ten sposób „Królik Widzewski” mógł poświęcić się życiu rodzinnemu. Z pierwszą żoną, Marią z Rubinów, miał m.in. trzech synów: najstarszego i najbardziej ukochanego Henryka, który miał przejąć schedę po nim, Maksa, który jednak od wczesnej młodości kłamał i kradł ojcu pieniądze, przez co nie był faworytem, oraz najmłodszego Alberta, który w styczniu 1931 roku został zastrzelony przez Edwarda Ciecińskiego.

Poszło o to, że Albertowi wpadła w oko dziewczyna Ciecińskiego, która jednak odrzuciła amory syna potentata, dlatego ten się zemścił: zwolnił Edwarda z fabryki i nie dał mu zaświadczenia o rocznej praktyce. Zdesperowany robotnik zastrzelił Alberta, gdy ten wyszedł z rodzinnej rezydencji Kohnów przy ul. Targowej. Śmierć syna wstrząsnęła Kohnem, który zamknął się w sobie. „Jestem jak Jonasz. Nie wiedząc kiedy znalazłem się w brzuchu wieloryba” – mawiał. I na większą skalę zaczął wyprowadzać miliony z Wimys, w której niebawem trzeba było ogłosić upadłość.

Akcje albo śmierć

Kiedy Niemcy w 1939 r. weszli do Łodzi, to upokorzyli żydowskiego fabrykanta: wyprowadzili go z pałacyku do stróżówki i kazali mu zamiatać ulicę. Jego fabryką zainteresował się sam Hermann Göring, który jednak chciał ją przejąć w majestacie prawa. Dlatego Niemcy zawieźli Oszerę i jego drugą żonę, Marię Eisnerowicz, do banku w Genewie, w którym otrzymali – zdeponowany tam przez fabrykanta – wielkościowy pakiet akcji Manufaktury. W ten sposób Kohn uratował się przed śmiercią.

Zmarł w 1961 r., mając 91 lat. Jego syn Henryk – wbrew woli ojca – ożenił się z Odettą, córką potentata finansowego Leona Cicurela. Po wojnie mieszkali we Francji, mając m.in. zamek i fabrykę. Drugi syn, Maks, gdy wybuchła wojna, wracał „Batorym” z USA do Polski. Zatrzymał się w Anglii i tam pozostał.

Weekend w kinie

MAMY DLA WAS 4 POJEDYNCZE ZAPROSZENIA do kina Helios w C.H. Solaris w Opolu. Żeby zdobyć jedno z nich, należy wziąć udział w naszym konkursie. Oto jego zasady: Należy wysłać SMS o treści helios.Imię i nazwisko na numer **7303**, koszt **3,69 zł** z VAT. W odpowiedzi otrzymasz pytanie konkursowe. Wygrywają **4 osoby**, które odpowiedzą na nie w najciekawszy sposób poprzez wysłanie SMS-a zwrotnego. Koszt SMS-a zwrotnego **3,69 zł** z VAT Zgłoszenia przyjmujemy do godz. 13, na odpowiedzi czekamy do godz. 15.00 Regulamin na nto.pl/helios_regulamin

FOT. HELIOS

OPOLE, OLESKA 45, KINO MEDUZA.PL

16 – 22.10.2026

Lalka

reż. **Maciej Kawalski / Polska 2026**
Warszawa końca XIX wieku. Serce Stanisława Wokulskiego owładnięte jest szaloną miłością do Izabeli Łęckiej. On, dzięki fortunie zdobytej na wojnie, powraca do kraju i postanawia wkroczyć do świata wyższych sfer, aby zdobyć rękę ukochanej. **godz: 11:00, 14:00**
Baranek Shaun i kudłata bestia

reż. **Steve Cox, Matthew Walker**
Uwielbiana seria wraca na wielki ekran - i to w jeszcze bardziej szalonej odsłonie! W tej przeczabawnej kinowej przygodzie najślynniejszy baranek świata zamienia się w... szalonego naukowca. Co może pójść nie tak? **godz: 16:00**
Kura

reż. **György Pálfi / Niemcy, Grecja, Węgry 2025**
Pozornie bezbronne zwierzę ucieka z przemysłowej fermy drobiu w poszukiwaniu bezpiecznego miejsca, by wychować swoje pisklęta. **godz: 18:00**
W tym kraju nie ma dobrych mężczyzn

reż. **Shahrbanoo Sada**
Kabul, tuż przed historycznym zwrotem akcji w 2021 roku. Naru to 30-letnia, niezależna operatorka kamery w najważniejszej stacji telewizyjnej w mieście. Zmaga się z presją patriarchalnego społeczeństwa, uwięziona w nieszczyśliwym małżeństwie, z którego nie może odejść z obawy przed utratą opieki nad synem. **godz: 18:00**
Egon Schiele. Poza tabu

reż. **Michele Mally / Włochy 2026**
„Egon Schiele. Poza tabu” opowiada o tym, co uformowało wewnętrzny świat artysty końca XIX wieku. **tylko 16 - 18.10.2026 r., godz. 18:00**
Crash

reż. **David Cronenberg**
Zapomnij o hamulcach. Niepokojący, kultowy thriller Davida Cronenberga powraca do kin z okazji 30. rocznicy premiery w wersji orestaurowanej 4K. **godz: 20:00**
Renoir

reż. **Chie Hayakawa**

Przedmieścia Tokio, rok 1987. 11-letnia Fuki obserwuje powolny rozpad swojego rodzinnego świata. Jej ojciec, Keiji, zмага się z nieuleczalną chorobą, a matka, Utako, przytłoczona pracą i opieką nad chorym mężem, staje się emocjonalnie nieobecna. Pozostawiona sama ze swoimi uczuciami Fuki ucieka w świat wyobraźni, w którym czuje się znacznie bezpieczniej. Dziewczynka zaczyna fascynować się hipnozą i teleportacją, ma także bardzo bogaty świat wewnętrzny, co wyróżnia ją spośród rówieśników. To wszystko pozwala jej też lepiej poradzić sobie z otaczającą trudną rzeczywistością. **godz: 20:00; 16.10.2026 Piątek Kobiet**

Primetime

reż. **Lance Oppenheim / USA 2026**
Inspirowany prawdziwymi wydarzeniami, trzymający w napięciu thriller o cienkiej granicy między ambicją i żądzą sukcesu a obsesją, która zamienia się w niebezpieczną grę. **godz: 20:00**

17 – 18.10. PORANKI FILMOWE

Pucio kocha zwierzaki

reż. **Marta Stróżycka, Anna Błaszczuk, Dominik Litwiński, Katarzyna Agospowicz / Polska 2026 / 45 min.** Pucio wraca do kin! Tym razem obok rodziny Pucia w ważnych rolach wystąpią pies Funio, kot Mimi oraz cała ferajna zwierzaków. Przygotujcie się na mnóstwo śmiechu, wakacyjnych przygód i rodzinnych wzruszeń! **godz. 10:00 / 11:00 / 12:00**

Vincent. Legenda oceanu

reż. **Reza Memari / Niemcy 2026 / 91 min.** Wielkie głębin, jeszcze większe wyzwania i... humbak szukający własnego głosu! Nastoletni Vincent musi kontynuować misję swojego ojca, legendarnego Magicznego Wieloryba, którego śpiew chronił oceany. Niestety, zamiast tego niezwykłego daru ma jedynie wyjątkowy talent do... wpadania w tarapaty! **godz. 10:00**

Asterix i Obelix: Misja Kleopatra

reż. **Alain Chabat / Francja, Niemcy, Belgia 2002 / 107 min.** **godz. 12:00**

Baranek Shaun i kudłata bestia

reż. **Steve Cox, Matthew Walker / Wielka Brytania 2026 / 91 min.** **godz. 10:00 / 12:00**

KULTURA

Tegoroczna jesień obfituje w moc filmowych wrażeń

Justyna Duchnowska

W nadchodzącym tygodniu widzowie kin Helios będą mogli obejrzeć różnorodne nowości, takie jak polski tytuł „Czas, który nie nadszedł”. Meduza, w ramach cyklu Kino-Sztuka pokaże dokument o Egonie Schiele.

Premierowym tytułem, wyświetlanym od piątku, w kinach Helios, będzie „Czas, który nie nadszedł”.

Film przenosi widzów do dystopijnego świata, w którym starość stała się największym tabu. Sara i Oskar byli kiedyś parą, jednak kobieta pozostała wierna naturalnemu biegowi życia, podczas gdy Oskar zdecydował się na rewolucyjną kurację antygeriatryczną, dzięki której zachował młodość i zyskał miejsce w nowym społeczeństwie. Czy ich uczucie zdoła przetrwać nieodwracalne

FOT. MAT. DYSTRIKTORA

„Czas, który nie nadszedł” w kinach Helios

zmiany? W rolach głównych występują Agata Kulesza i Dobromir Dymecki.

KINO MEDUZA

„Egon Schiele. Poza tabu”, film, który można zobaczyć w kinie przy ul. Oleskiej, opowiada o tym, co uformowało wewnętrzny świat artysty

(austriacki malarz i grafik). Zwiedzamy więc dekadenski Wiedeń i skąpaną w secesji Pragę, z których uciekał na prowincję, trafiając do Czeskiego Krumlova czy austriackiego Neulengbach, gdzie gorszył prowincjuszy. Poznajemy skomplikowane relacje z kobietami: fa-

scynając siostrą Gerti, namiętny związek z muzą Valerie Neuzil, pełne dystansu małżeństwo z Edith Harms. Jedną z kluczowych bohaterek tej biografii jest także matka, obojętna na talent syna. „Malowałem, żeby mnie dostrzeżono” - notował Schiele.

OPOLE, C.H. SOLARIS, PL. KOPERNIKA 17; C.H. KAROLINKA, UL. WROCŁAWSKA; WWW.HELIOS.PL

Baranek Shaun i kudłata bestia

Animowany / Przygodowy / Familijny
W wieczór Halloween na farmie Mossy Bottom ekscytacja przeraszając w przerażenie, gdy niedzmy Farmer niszczy pole dyniowe. Shaun próbuje naprawić to za pomocą eksperymentów naukowych, ale sytuacja wymyka się spod kontroli, gdy w lesie pojawia się dzika bestia. **Seanse: C.H. Solaris: piątek - 13:50, 16:00, 17:45; sobota - 13:45, 15:45, 17:45; niedziela - 11:30, 14:40, 16:40; Karolinka Dream: sobota - 10:40; niedziela - 10:45; pozostalesale: piątek - 11:30, 15:00, 17:15; sobota - 15:00, 17:15; niedziela - 13:00, 14:30, 17:15;**

Czas, który nadszedł

Dramat
Czy uczucia mogą przetrwać czas i nieodwracalne decyzje? Czy można być wolnym i żyć prawdziwie w świecie, który odmawia prawa do przemijania? **Seanse: C.H. Solaris: piątek - 13:40, 18:45, 21:15; sobota - 14:15, 18:45, 21:15; niedziela - 13:45, 18:50, 21:15; Karolinka Dream: piątek, sobota - 15:15; niedziela - 12:45; pozostalesale: piątek - 13:00, 18:50; sobota - 11:30, 18:15; niedziela - 18:15;**

Rozważnia i romantyczna

Dramat
Akcja, osadzona w Anglii epoki georgiańskiej, podąża za losami zamożnego pana Dashwooda, który umiera, pozostawiając swoją drugą żonę oraz trzy córki w trudnej sytuacji finansowej. Kobiety przenoszą się do skromniejszej posiadłości, gdzie dwie starsze siostry rywalizują

MAT. DYSTRIKTORA

Na widzów Heliosa będą czekać premierowe seanse animacji „Baranek Shaun i kudłata bestia”.

owzględy różnych adoratorów, poszukując prawdziwej miłości. **Seanse: C.H. Solaris: piątek - 14:45, 19:30; sobota - 13:15, 19:30; niedziela - 13:00, 19:30;**

Upadek wieloryba

Thriller
Po śmierci ojca Jay Gardiner nurkuje w wybrzeży Kalifornii, próbując odnaleźć jego szczątki. Gdy niespodziewanie zostaje połknięty przez ogromnego kaszalota, jego misja zamienia się w desperacką walkę o przetrwanie. **Seanse: C.H. Solaris: piątek - 16:15, 20:00; sobota - 16:15, 20:30; niedziela - 12:15, 20:00**

Street Fighter. Uliczny Wojownik

Akcja
Akcja filmu rozgrywa się w 1993 roku. Skłócenie wojownicy Ryu (Andrew Koji) i Ken Masters (Noah Centineo) ponownie stają do walki, gdy tajemnicza Chun-Li (Callina Liang)

rekrutuje ich do kolejnego turnieju World Warrior Tournament: brutalnej walki na pięści. Jednak za tą walką kryje się spisek, który zmusza ich do zmierzenia się ze sobą i demonami przeszłości. Jeśli tego nie zrobią, będzie to oznaczało koniec gry! **Seanse: C.H. Karolinka Dream: napisy - piątek, sobota, niedziela - 20:00; pozostalesale: napisy - piątek, sobota, niedziela - 21:15; dubbing - piątek - 12:15; sobota - 13:00; niedziela - 11:45;**

Lalka

Dramat / Romans
Warszawa końca XIX wieku. Serce Stanisława Wokulskiego (Marcin Dorociński) owładnięte jest szaloną miłością do Izabeli Łęckiej (Kamila Urzędowska). On, dzięki fortunie zdobytej na wojnie, powraca do kraju i postanawia wkroczyć do świata wyższych sfer, aby zdobyć rękę ukochanej. Ona jest ołśniewająca i wyniosła, lecz mimo arystokratycznego pochodzenia zмага się z widmem finansowej ruiny.

Seanse: C.H. Solaris: piątek - 12:00, 14:30, 15:30, 18:00, 19:00; sobota - 11:30, 12:00, 14:40, 15:30, 18:00, 19:00; niedziela - 11:00, 12:00, 14:30, 15:30, 18:00, 19:00; Karolinka Dream: piątek, niedziela - 12:30, 16:15, 19:45; sobota - 12:50, 16:15, 19:45; pozostalesale: piątek - 13:30, 17:00, 19:15, 20:30; sobota, niedziela - 10:00, 13:30, 17:00, 19:15, 20:30;

Verity. Coraz większy mrok

Thriller / Dramat / Romans
Historia opowiada o znanym pisarce Verity Crawford (Anne Hathaway) oraz Lowen Ashleigh (Dakota Johnson). Lowen przenosi się do odległej posiadłości Crawfordów, aby pisać jako ghostwriterka dla Verity. Lowen natrafia wśród notatek na niepublikowany wcześniej rękopis. Tekst, który miał nigdy nie ujrzeć światła dziennego, okazuje się wstrząsającą, intymną powieścią Verity. Z każdą kolejną stroną Lowen coraz głębiej wnika w mroczne sekrety autorki dotyczącej jej męża, Jeremy'ego (Josh Hartnett). **Seanse: C.H. Solaris: piątek - 16:30; sobota - 15:20; niedziela - 15:45;**

Digger

Komedia / Przygodowy / Akcja
Najpotężniejszy człowiek na świecie wyrusza na szaloną misję, by udowodnić, że jest zbawcą ludzkości, zanim zostanie przez niego katastrofa zniszczy wszystko. **Seanse: C.H. Solaris: piątek - 15:00, 18:00; sobota - 11:45, 18:00; niedziela - 12:40, 18:00;**

Resident Evil

Horror
Poznamy Bryana, który nieświadomie wpłtuje się w pełen akcji, nieustanny wyścig o przetrwanie. **Seanse: C.H. Solaris: piątek - 18:15, 21:30; sobota - 11:45, 18:15; niedziela - 18:40, 21:30; Karolinka Dream: piątek, sobota, niedziela**

- 17:45; **pozostalesale: piątek - 12:00; sobota - 12:30, 19:00; niedziela - 19:00**

Vincent. Legenda oceanu

Animowany / Familijny
Zrealizowane z rozmachem widowisko, które idealnie łączy dynamiczną akcję z uniwersalnym humorem. To doskonała propozycja na pełen pozytywnych emocji seans kinowy dla całej rodziny. **Seanse: C.H. Solaris: piątek - 14:20; sobota - 11:20; niedziela - 10:45, 13:30; Karolinka Dream: sobota - 10:30; niedziela - 10:10; pozostalesale: piątek - 16:40; sobota, niedziela - 16:45;**

Zapomniana wyspa

Animowany / Komedia / Przygodowy
Przyjaźń między pełną werwy i żądną przygód Jo, a odpowiedzialną i rozsądną Raissą, trwa od szkoły podstawowej. W końcu stają u progu dorosłości, a Raissa wyjeżdża na studia. Pożegnany wieczór zamienia się w niezwykłą podróż. **Seanse: C.H. Solaris: piątek, niedziela - 11:15; sobota - 10:45; Karolinka pozostalesale: piątek - 15:30; sobota - 10:15, 15:45; niedziela - 10:20;**

Primetime

Thriller
Chris Hansen (Robert Pattinson), charyzmatyczny reporter, przenika do podziemnego świata przestępczego i pragnie zmienić oblicze telewizji. Z czasem jednak ulega własnej obsesji i w drodze na szczyt popularności zaczyna tracić swój pierwotny cel. **Seanse: C.H. Karolinka Dream: piątek, sobota - 12:40; niedziela - 15:15;**

The Social Redkoning. W sieci konsekwencji
Dramat / Biograficzny / Dokumentalny
Seanse: C.H. Karolinka pozostalesale: piątek - 20:15; sobota, niedziela - 20:45;

100 dni: Misja Zeus

Komedia / Akcja
Seanse: C.H. Karolinka pozostalesale: piątek - 14:10; sobota - 14:00; niedziela - 12:00, 14:40;

HELIOS REPLAY

Donnie Darko

Dramat / Science fiction / Psychologiczny
Donnie Darko, uważany za nastolatka z zaburzeniami osobowości, spotyka Franka - tajemniczą postać w kostiumie królika, która zaczyna manipulować jego życiem. **Seanse: C.H. Solaris: sobota - 20:00, 21:30**

HELIOS NA SCENIE

André Rieu. Niech żyje Maastricht

Koncert
Nowy show to radosny hołd dla rodzinnego miasta Maastricht, w którym wszystko się zaczęło o tounmée zespołu z Freddie Mercury w roli wokalisty. **Seanse: C.H. Solaris: niedziela - 16:00; Karolinka pozostalesale: niedziela - 15:00**

DLADZIECI

Bob Budowniczy, cz. 5

Animowany
Animowany serial dla dzieci. Jego akcja toczy się na placu budowy. Główne postacie serialu to Bob Budowniczy oraz jego przyjaciele: koparka, betoniarka, buldożer, walec i dźwig. **Seanse: C.H. Solaris: Karolinka pozostalesale: niedziela - 10:30;**

PROGRAMOWO

G. 18:00

Pierwsza miłość

Polsat

Okazuje się, że zwierzenia Marysi nie wylądowały w próżni. Paweł postanawia zadbać o bezpieczeństwo Julki i osobiście rozprawić się z podejrzanym mężczyzną, który fotografuje uczennice przed jej szkołą. Wciąga go w bramę i przedstawia dosadne argumenty – pięści i groźby. Świadkiem całej sytuacji jest Kacper. Iga wybiera się na koncert z... Nikołą. Filip czuje się pominięty. Za namową Białego proponuje Nikoli spotkanie po koncercie. Próbuje przejąć inicjatywę, ale jej bezceremonialność zbija go z pantałyku. Gdy próbuje ją skomplementować, ostatecznie się kompromituje. Kulas ma nieprzyjemne starcie z rodzicami Jonasza Zięby. Mimo zrozumiałych nerwów, Sylwester staje na wysokości zadania jako ojciec i bierze w obronę atakowaną przez nich córkę. Zaczyna też planować przyszłego wnuka w domowym budżecie. Młodzi jednak mają inne plany.

G. 16:50

Szpital św. Anny

TVN

Gośka szuka mieszkania dla Sary. Nieoczekiwanie kobieta pojawia się w szpitalu i chce wyciągnąć od Gośki pieniądze. Kiedy ta odmawia, Sara straszy ją i szantażuje. Sabina wyprowadza ją ze szpitala. Na SOR trafia 16-latek potrącony przez kolegę. Gwałtowny ból brzucha prowadzi do diagnozy skrętu jelita i konieczności pilnej operacji. Pomocy wymagają także jego rówieśnik oraz kobieta, która po nagłym paraliżu zostaje przewieziona do szpitala.

G. 20:05

Barwy szczęścia

TVP 2

Karolina podejmuje starania, aby wrócić do pracy w hotelu. Bruno pozostaje jednak nieugięty. Dodatkowo przekazuje większość jej dotychczasowych obowiązków Justinowi, co wywołuje gwałtowną reakcję. Po opuszczeniu szpitala przez Adama, Hubert stara się przekonać go do odbycia rozmowy z Weroniką. W dalszej kolejności dziennikarka składa wizytę Lucynie. Równolegle Kacper kontynuuje prace nad innowacyjnym projektem obroży dla kotów, mającej na celu odstraszanie ptaków i ograniczanie instynktów łownych. Ostatecznie dzieli się swoją koncepcją z Luizą. Projekt wzbudza w niej duże uznanie, a wyznanie Jabłońskiego o zdiagnozowanym zespole Aspergera nie zmienia jej przychylnego nastawienia. Przypadkowym świadkiem ich spotkania jest Aro, u którego ten widok natychmiast wywołuje poczucie zazdrości.

G. 20:15 NA WSPÓLNEJ

TVN

Kolega z zespołu muzycznego Ani przedstawia jej biznesmena, który chce wydać ich płytę. Kazimierz nie wierzy, że tak zdolna skrzypaczka pracuje w kawiarni. Oferuje jej półroczną pensję, jeśli rzuci pracę i zajmie się wyłącznie graniem. Z kolei Igor dostaje telefon z ośrodka odwykowego, że Julka uciekła i to z chłopakiem, który proponował jej narkotyki... Ula ma dziś ostatni egzamin w sesji – bardzo się denerwuje, bo czuje, że wszystko jej się miesza. I rzeczywiście – Hofferówna oblewa egzamin. Ku jej zaskoczeniu, wykładowca proponuje pomoc i zaprasza na konsultacje... Łucja od jakiegoś czasu czymś się zadręcza. Gdy Kamil prosi, by wreszcie powiedziała, o co chodzi, ukochana wyznaje mu, że... chce mieć dziecko! Eliza dostaje wiadomość od Bartka – były kochanek prosi ją o spotkanie. Bergowa jest w napięciu, tymczasem okazuje się, że chodzi o Juniora. Okazuje się, że chłopak dostał się na obóz bokserski w Hiszpanii! Eliza wie, że syn nie chce już trenować – i to przez nią. Zastanawiają się z Jarkiem, czy w ogóle mówić chłopakowi o przygodzie, o której kiedyś marzył...

G. 21:40

Zdrada

Polsat

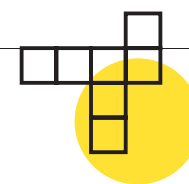
Romans Julii i Pawła przestaje być tajemnicą. Patryk, kierowany zemstą, wymusza na szefie zgodę na kontynuowanie śledztwa. Zamierza zniszczyć Czarcieńskiego i jego adwokata. Próbuje podważyć alibi Bartka. Paweł radzi Hubertowi, by sam przekonał kobietę do milczenia. Gosia cierpi, bo ją Jagoda odrzuciła.

G. 22:25

Czas niedokonany

TVP 1

Adam odwiedza umierającego ojca, Benedykta, który decyduje się wyznać mu tajemnice związane ze współpracą z SB oraz próbami uwolnienia się. Retrospekcje odsłaniają losy Zuzanny, żony Benedykta. Jedno z tych wydarzeń prowadzi do bolesnej konfrontacji małżonków, gdy Benedykt publicznie potępia strajki, wierząc, że w ten sposób ochroni rodzinę.

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)

Odważne decyzje przyniosą korzyści. Horoskop dzienny mówi, że jeśli zaufasz intuicji, życie miło Cię zaskoczy.

Ryby (19.02 - 20.03)

Spokojna rozmowa pomoże
rozwiązać problem.
Horoskop na dziś radzi
uzbroić się w cierpliwość.

Baran (21.03 - 19.04)

Czeka Cię dzień pełen spotkań. Horoskop dzienny na czwartek wróży, że jedno może odmienić Twoje plany.

Byk (20.04 - 20.05)

Posłuchaj swojego serca.
Horoskop dzienny mówi, że
bliska osoba będzie potrze-
bować Twojego wsparcia.

Bliźnieta (21.05 - 21.06)

Twoja energia przyciągnie życzliwych ludzi. Horoskop na dziś to wskazówka, by wykorzystać szansę.

Rak (22.06 - 22.07)

Uporządkuj zaległe sprawy.
Horoskop dzienny na czwartek zapowiada, że mały sukces poprawi Ci humor.

Lew (23.07 - 22.08)

Dzisiaj łatwiej znajdziesz porozumienie z innymi. Horoskop dzienny to wskazówka, by postawić na szczerość.

Panna (23.08 - 22.09)

Intuicja wskaże Ci właściwy kierunek. Horoskop na dziś to wskazówka, by nie zdradzać wszystkich planów.

Waga (23.09 - 22.10)

Przed Tobą dzień pełen in-
spiracji. Horoskop dzienny
na czwartek radzi spróbo-
wać czegoś nowego.

Skorpion (23.10 - 21.11)

Konsekwencja pomoże Ci osiągnąć ważny cel.
Horoskop dzienny radzi nie spieszyc się z decyzjami.

Strzelec (22.11 - 21.12)

Kreatywność otworzy
przed Tobą nowe drzwi.
Horoskop na dziś sugeruje
podzielić się pomysłem.

Koziorożec (22.12 - 19.01)

Zadбай o emocje. Horoskop
dzienny na czwartek mówi,
że ciepły gest bliskiej osoby
rozjaśni nawet trudny dzień.

1		2		3		4		5		6		7		8		9
10												11				
				12					13							
14										15						
					16	17			18							
19	20		21		22				23		24		25		26	
							27									
28										29						
30		31		32							33	34		35		36
37											38					
39												40				

AUTOPROMOCJA

0210710605

Twoja gazeta
w prenumeracie
z Tele
Magazynem

☎ 77 540 78 30

- 9) Richard, twórca opery „Latający Holender”,
- 13) „Człowieczy ...”, piosenka Anny German,
- 17) ozdobny krzew parkowy,
- 18) błękitna – płynie w żyłach arystokraty,
- 20) zaloty Jana Skrzetuskiego,
- 21) gwałtowny wir powietrza,
- 22) pomoc z powietrza dla partyzantów,
- 24) linia zetknięcia lądu z wodą,
- 25) Monika, zagrała w filmie „W pustyni i w puszczy”,
- 26) ulica w szpalerze drzew,
- 30) jedyna polska depresja,
- 31) dawniej kosz w zalotach,
- 32) drapieżny torbaczn z Tasmanii,
- 34) baza dla strażaków,
- 35) dominuje na plaży naturystów,
- 36) śląski taniec ludowy.

ROZWIĄZANIE NR 159

S	Z	W	A	J	C	A	R	■	■	B	A	B	A	J	A	G	A
■	O	■	G	■	H	■	O	■	■	K	A	■	I	■	A	■	Z
O	R	G	A	N	I	Z	M	■	■	R	Z	■	E	C	Z	N	I
■	R	■	W	■	L	■	■	B	U	K	■	D	■	D	■	K	■
K	O	W	A	L	I	K	■	■	■	Z	A	D	A	N	I	■	■
■	O	■	I	■	I	■	R	O	■	■	■	N	■	■	E	■	■
M	A	S	■	■	W	K	A	■	■	O	■	I	N	■	T	E	R
E	■	■	L	■	I	■	J	A	N	K	E	S	■	■	K	■	■
S	Z	A	B	A	S	■	■	■	■	■	■	■	B	A	L	K	O
■	A	■	A	■	■	■	■	■	■	■	■	■	E	■	■	I	R
E	G	E	R	■	I	A	■	■	■	■	■	■	■	G	A	N	G
■	L	■	■	■	E	■	■	■	■	■	■	■	■	O	■	O	S
P	O	S	T	■	E	■	P	■	■	■	■	■	■	N	A	R	I
■	B	■	K	■	A	■	■	■	■	■	■	■	■	I	■	Y	E
R	A	K	■	■	N	■	A	D	Z	■	I	E	J	A	■	T	E

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

nizsza od stołu	ogon cie- trzewia	pojazd z tury- stami	zabieg lec- niczy	animusz, werwa	defen- sywa kłopot, tarapaty	pukiel, kędzior	... Cage, aktor z USA	podanie legenda
urato- wała Teze- usza	rodzaj bułki			sylwes- trowy rekwizyt				zakwita w maju
			okres po karbonie			puszysty ogon		
stosowna liczba posłów			okres po karbonie	opasuje kimono			matka chrzest- na	kaus- tyczna
... Kulesza			okres po karbonie	moneta w Hadesie				
polska firma cukier- nicza	przewozi pasa- żerów		klisza fotogra- ficzna			pojemnik na odpadki		
finan- sowy krach				mleczny lub kawowy		wylado- wanie koro- nowe		
			domena Lucy- fera		wielka flota wojenna			
Piotr z obrazu Matejki				rudy ssak leśny		pan w kon- tuszu		

Litery z pól oznaczonych kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

ROZWIĄZANIE: DRABINKA.

REKLAMA

0010981938

Szukasz pracy? Szukasz pracownika? Szukaj z nto!

Zapraszamy do współpracy!

e-mail: reklama@nto.pl
tel.: 534 902 476
693 960 978

DROBNE

Praca

ZATRUDNIĘ

FIRMA niemiecka poszukuje pracowników do prac wykończeniowych wystaw sklepów meblowych. Prace podłogowe, montaż ścianek działowych, sufitów podwieszanych, malowanie, tapetowanie. Kontakt: 0049 170 28 051 55, info@projekt-raeume.de

Usługi

REKLAMOWE

ZAMÓW ogłoszenie drobne w nto wyślij e-mail z treścią na adres reklama@nto.pl; zwrótnie otrzymasz ofertę. Zapraszamy do współpracy.

Komunikaty

Zamów ogłoszenie drobne w nto wyślij e-mail z treścią na adres reklama@nto.pl; zwrótnie otrzymasz ofertę. Zapraszamy do współpracy.

REKLAMA

0011592845

Specjalistyczne Centrum Medyczne im. św. Jana Pawła II S.A. w Polanicy-Zdroju zatrudni lekarzy/lekarki do pracy w POZ, Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej (zgodnie z przepisami) oraz specjalistów w dziedzinie otolaryngologii, systemu ratownictwa medycznego, chirurgii naczyniowej, nefrologii, onkologii-chemioterapeuty i radioterapeuty oraz kardiologii inwazyjnej. Oferujemy korzystne warunki finansowe oraz dysponujemy komfortowym mieszkaniem służbowym. Tel.: 748621216, 748621218 lub e-mail: kadry@scm.pl.

REKLAMA

REKLAMA

0011598290

Firma niemiecka zajmująca się wykończeniem wnętrz w sklepach meblowych

ZATRUDNI:

BRYGADZISTĘ
mile widziane doświadczenie

PRACOWNIKÓW DO PRAC:
budowanie ścianek, prace podłogowe, malowanie i tapetowanie

PRACOWNIKÓW DO WYKŁADANIA
PŁYTEK CERAMICZNYCH

KONTAKT 0049 170 28 051 55
info@projekt-raeume.de

REKLAMA

0011598388

Dobrzeń Wielki, dnia 15 października 2026 r.

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY DOBRZEŃ WIELKI

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688), oraz w związku z Uchwałą Rady Gminy Dobrzeń Wielki nr XXXIII/251/2021 z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Chróścice I” zawiadamiam

o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Chróścice I” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

które odbędzie się w dniach od 22.10.2026 r. do 13.11.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Dobrzeń Wielki, ul. Namysłowska 44, 46-081 Dobrzeń Wielki, w godzinach pracy Urzędu oraz poprzez publikację na stronie internetowej Urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: www.bip.dobrzeńwielki.pl w zakładce: Akty prawne/Gospodarka przestrzenna/Plany w opracowaniu.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego odbędzie się w dniu 9 listopada 2026 r. o godz. 15.00 w Sali Rady Gminy, Urząd Gminy Dobrzeń Wielki, ul. Namysłowska 44. W trakcie dyskusji zainteresowani będą mieli możliwość zabierania głosu, zadawania pytań i składania uwag.

Zgodnie z art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, może wnieść uwagi.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 3 i art. 54, ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zainteresowani mają możliwość składania uwag i wniosków.

Każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie wyłożonego do publicznego wglądu planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać do Wójta Gminy Dobrzeń Wielki w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27.11.2026 r. Uwagi złożone po upływie podanego terminu pozostaną bez rozpatrzenia.

Uwaga powinna zawierać imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, a także przedmiot uwagi oraz oznaczenie nieruchomości, której uwaga dotyczy. Podanie danych osobowych jest obowiązkowe. Uwagi mogą być wnoszone w następujący sposób:

a) w formie papierowej na adres Urzędu Gminy Dobrzeń Wielki, ul. Namysłowska 44,

b) drogą elektroniczną, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, tj. poprzez eDoreczenia lub na adres e-mail: ug@dobrzeńwielki.pl z podaniem w tytule: „Uwaga do mpzp Chróścice I”, bez konieczności opatrywania kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

KLAUZULA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Informuję, że w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania dokumentów planistycznych gromadzone są i przetwarzane dane osobowe. Administratorem Państwa danych osobowych jest Wójt Gminy Dobrzeń Wielki. Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w związku z prowadzoną procedurą sporządzenia planu miejscowego dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Dobrzeń Wielki www.bip.dobrzeńwielki.pl w zakładce: RODO oraz w siedzibie Urzędu Gminy Dobrzeń Wielki.

W związku z przetwarzaniem przez Wójta Gminy Dobrzeń Wielki danych osobowych uzyskanych w toku prowadzenia postępowania dotyczącego sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, prawo dostępu do informacji o źródle danych osobowych jest ograniczone, jeżeli wpłynie to na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Jednocześnie, na podstawie art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) Informuję, że w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, osobom zainteresowanym udziałem w postępowaniu służy prawo do zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, która jest dostępna w miejscu i czasie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Zainteresowani mogą także składać uwagi i wnioski w terminie i w sposób określony w niniejszym ogłoszeniu.

Organem właściwym do rozpatrzenia złożonych uwag i wniosków jest Wójt Gminy Dobrzeń Wielki.

Wójt Gminy Dobrzeń Wielki
Piotr Szłapa

REKLAMA

0011595944

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO
ODDZIAŁ REGIONALNY WE WROCŁAWIU

Wyciąg z ogłoszenia nr 139/2026/N
o III przetargu ustnym nieograniczonym
na najem na czas nieoznaczony lokalu użytkowego 2U
położonego przy ul. Piastowskiej 47 w Prudniku,
z zasobu Agencji Mienia Wojskowego

Lokal użytkowy o powierzchni 148,09 m².
Wysokość wywoławczego miesięcznego czynszu netto: 2 000,00 zł.
Wysokość wadium i termin wpłaty: 6 000,00 zł do 29.10.2026 r.

Termin i miejsce przetargu: **4.11.2026 r., godz. 13:00**, budynek Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego we Wrocławiu, ul. Zwycięska 39, pokój nr 20 (parter).

Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z jego szczegółowymi warunkami zawartymi w pełnym ogłoszeniu wywieszonym w dniach **od 15.10.2026 r. do 4.11.2026 r.** na tablicy informacyjnej w siedzibie OR AMW we Wrocławiu przy ul. Sztabowej 32, w budynku OR AMW we Wrocławiu przy ul. Zwycięskiej 39, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej www.amw.com.pl. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać telefonicznie: 71/710-72-79.

ODDZIAŁ REGIONALNY AMW we Wrocławiu
ul. Sztabowa 32, 50-984 Wrocław
tel. (71) 710 72 00 • fax (71) 710 72 01
e-mail: wroclaw@amw.com.pl • www.amw.com.pl

PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG

AUTOREKLAMA

aktualne z całej Polski przetargi

nasze komunikaty.pl

0010981956

reklama • ogłoszenie • komunikat • ogłoszenie drobne • artykuł sponsorowany
• ogłoszenie rekrutacyjne • przetarg • reklama w NTO

Zamówisz: • e-mailem: reklama@nto.pl • SMS-em – tylko ogłoszenia drobne

Wszelkie informacje dostępne pod numerami telefonów: 693 960 978, 534 902 476, 691 582 692

Uwaga! Telefonicznie ogłoszeń nie przyjmujemy. Cennik, regulamin oraz kontakt znajdziesz na www.nto.pl/reklama

SIATKÓWKA

Mocno przebudowaną ZAKSĘ czeka trudny mecz na starcie

Wiktor Gumiński

Domowym spotkaniem z ekipą Bogdanka LUK Lublin (18 października, godz. 15) rozpoczyna sezon 2026/2027 Tauron Ligi siatkarze ZAKSY Kędzierzyn-Koźle.

Tym samym na inaugurację rozgrywek Kędzierzynie zmierzą się z aktualnym wicemistrzem Polski, będącym również jednym z głównych kandydatów do walki o najwyższe cele w najbliższym sezonie.

Dla ZAKSY szykuje się on natomiast bardzo wymagający, a przy jej losach jest w tym momencie dużo znaków zapytania. W drużynie doszło do znaczących zmian kadrowych. Były one na tyle poważne, że awans drużyny z Kędzierzyna-Koźla do fazy play-off będzie należało uznać za sukces.

Po sezonie 2025/2026 ZAKSĘ opuścili: Kamil Rychlicki, Igor Grobelny, Karol Urbanowicz, Mateusz Czunkiewicz, Jakub Szymański, Konrad Stajer i Wojciech Kraj.

W ich miejsce przyszło siedmiu nowych zawodników. Są nimi: Francuz Thomas Pujol (Alternat Stade Poitevin - Francja), Marcel Steyer (AZS UJD Stoelzle Częstochowa), Remigiusz Kapica (ChKS Chelm), Marcin Kania (Cuprum Stilon Gorzów Wielkopolski), Kamil Kosiba (Stal Nysa), Aleksander Maciejewski (Astra Nowa Sól) oraz Holender Fabian Plak (Cisterna Volley - Włochy).

Skład ZAKSY Kędzierzyn-Koźle

Rozgrywający: Quinn Isaacson, Marcin Krawiecki
Atakujący: Remigiusz Kapica, Mateusz Recko
Przyjmujący: Rafał Szymura, Bartosz Zych, Thomas Pujol, Kamil Kosiba
Środkowi: Szymon Jakubiszak, Marcin Kania, Fabian Plak, Aleksander Maciejewski
Libero: Marcel Steyer, Bartosz Fijałek

Pozostanie w ZAKSIE trenera Andrei Gianiego i środkowego Szymona Jakubiszaka daje nadzieję, że klub może rozegrać niezły sezon

Terminarz gier ZAKSY

- kolejka (18.10, godz. 15): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Bogdanka LUK Lublin
- kolejka (21.10, godz. 20.30): Aluron CMC Warta Zawiercie - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (29.10, godz. 17.30): Energa Indykpol AZS Olsztyn - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (11.11): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Asseco Resovia Rzeszów
- kolejka (7.11): Stilon Gorzów - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (14.11): Ślepsk Malow Suwałki - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (19.11): Jastrzębie Barkom - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (2.12): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Podziemia Kredowe ChKS Chelm
- kolejka (28.11): Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (6.12): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - PGE Projekt Warszawa
- kolejka (13.12): Energa Trefl Gdańsk - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (19.12): GKS Katowice - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (22.12): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - PGE GIEK Skra Belchatów

- kolejka (2.01): Bogdanka LUK Lublin - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (11.01): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Aluron CMC Warta Zawiercie
- kolejka (17.01): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Indykpol AZS Olsztyn
- kolejka (28.01): Asseco Resovia Rzeszów - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (2.02): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Stilon Gorzów
- kolejka (6.02): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Ślepsk Malow Suwałki
- kolejka (11.02): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Jastrzębie Barkom
- kolejka (19.02): Podziemia Kredowe ChKS Chelm - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (28.02): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa
- kolejka (7.03): PGE Projekt Warszawa - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
- kolejka (14.03): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Energa Trefl Gdańsk
- kolejka (20.03): ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - GKS Katowice
- kolejka (26.03): PGE GIEK Skra Belchatów - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle

SIATKÓWKA

Kolejne duże wyzwanie czeka siatkarki Uni. Do Opola przyjedzie mistrz Polski

Wiktor Gumiński

Trzeci z rzędu mecz we własnej hali rozegra 18 października (godz. 20.30) drużyna Uni Opole. Jej przeciwnikiem będzie zespół PGE Budowlanych Łódź.

Do tej konfrontacji Opolanki przystąpią podbudowane bardzo dobrym występem, jaki zaliczyły przed własną publicznością w 2. serii gier. Pokonały bowiem wtedy 3:0 BKS BOSTIK ŻGO Bielsko-Biała, czyli ekipę, z którą w ubiegłym sezonie stoczyły pasjonującą rywalizację o brązowy medal.

O ten kolor krążka zawodniczki Uni rywalizowały dlatego, że w półfinale nie dały rady właśnie swojemu najbliższemu rywalowi z Łodzi. Drużyna PGE Budowlanych potem mocno poszła za ciosem i w finale okazała się lepsza od DevelopResu Rzeszów. Tym samym łódzki zespół zdobył pierwsze mistrzostwo Polski w swojej historii.

W bieżących rozgrywkach Łodzianki już raz przegrały, ulegając w derbowym pojedynku ŁKS-owi Commercecon Łódź 1:3. To jednak nie zmienia faktu, że obecny skład Budowlanych również jest bardzo mocny i to one są uznawane za faworytki spotkania w Opolu.

- Wierzę mocno, że przy wsparciu naszej publiczności będziemy w stanie zaprezentować się na bardzo dobrym poziomie i tym samym godnie rywalizować z mistrzyniami Polski - powiedział Bartłomiej Dąbrowski, trener Uni Opole.

Tabela Tauron Ligi

1.Radomka Radom	2	5	6:2
2.DevelopRes Rzeszów	2	5	6:3
3.Chemik Police	2	5	6:3
4.Uni Opole	2	4	5:3
5.Palac Bydgoszcz	2	4	5:3
6.ŁKS Łódź	2	4	5:4
7.Budowlani Łódź	2	3	4:3
8.Stal Mielec	2	2	3:5
9.BKS Bielsko-Biała	2	2	3:5
10.Volley Wrocław	2	2	4:6
11.Sokół Mogilno	2	0	1:6
12.MKS Kalisz	2	0	1:6

W ubiegłym sezonie Uni Opole pokazało, że potrafi mocno się przeciwstawić PGE Budowlanym Łódź. Teraz również jest to możliwe

PIŁKA NOŻNA

Sytuacja Rakowa coraz bardziej skomplikowana. Spadek jest realny

Bartłomiej Romanek

Jedno zwycięstwo i aż dziewięć porażek - doreb Rakowa Częstochowa jest w tym sezonie katastrofalny. Według portalu Football Meets Data prawdopodobieństwo spadku Medalików wynosi obecnie aż 57 procent.

Na początek kilka liczb. Raków Częstochowa jest pierwszym w XXI wieku zespołem, który w pierwszych dziesięciu kolejkach zdobył mniej niż 4 punkty. Poprzedni „rekord” 4 oczek należał m.in. do Zawiszy Bydgoszcza, GKS-u Bełchatów, ŁKS-u Łódź czy Cracovii.

W latach, kiedy Ekstraklasa liczyła 18 drużyn, tylko

raz udało się utrzymać zespołowi, który po 10 kolejkach był ostatni. Tej sztuki dokonał chorzowski Ruch w sezonie 1996/1997, ale trzeba pamiętać, że wtedy podczas sezonu z rozgrywek wycofały się Śląsk Wrocław i Sokół Tychy. Sam Raków rok później był 18. w tabeli po 10 seriach i spadł.

Medaliki według wylczeń nie mają wielkich szans

na utrzymanie. Portal Football Meets Data wyliczył prawdopodobieństwo spadku dla Rakowa i wynosi ono aż 57 procent!

Na pocieszenie można przytoczyć jednak przypadek Dyskobolii Grodzisk Wielkopolski, która po 10 kolejkach miała tylko jeden punkt, a jednak się utrzymała.

Ale do utrzymania nie wystarczą tylko pozytywne myśli i przywoływanie największych sportowych come back'ów. Potrzebna jest dobra gra, wiara w zwycięstwo i determinacja. Częstochowianie nie prezentują teraz żadnej z nich.

REKLAMA

0011063462

NEKROLOGI i KONDOLENCJE w nto zamówisz:

e-mailem: reklama@nto.pl

Wszelkie informacje dostępne pod numerami tel.: **693 960 978, 534 902 476**

0011598405

Wyrazy głębokiego współczucia
Borysowi Boryrowskiemu
z powodu śmierci

Ojca

składają Zarząd i pracownicy
Energetyki Ciepłej Opolszczyzny S.A. w Opolu

PIŁKA NOŻNA

Kolejne wyzwanie Lecha. Jagiellonia z wielką szansą

Bartosz Głęb

W 2. kolejce fazy ligowej Ligi Europy polskie kluby czekają całkowicie różne mecze. Lech Poznań zmierzy się z niemieckim Bayerem Leverkusen, Jagiellonia Białystok natomiast podejmie u siebie FC Ararat-Armenia.

Na inaugurację fazy ligowej Ligi Europy oba polskie kluby zgodnie przegrały swoje mecze, ale zaliczyły zupełnie odmienne występy. Jagiellonia Białystok po bardzo trudnym boju i decydującym голу straconym w końcówce przegrała na wyjeździe 1:2 z greckim Olympiakosem Pireus. Natomiast Lech Poznań został rozbity w Londynie aż 0:4 przez angielskie Crystal Palace, czyli triumfatora poprzedniej edycji Ligi Konferencji.

Teraz mistrz Polski również ma niewielkie szanse na zwycięstwo. W stolicy Wielkopolski zagości bowiem Bayer Leverkusen, mistrz Niemiec z sezonu 2023/2024 oraz 6. zespół poprzedniego sezonu Bundesligi. Wystarczy dodać, że już sam środkowy obrońca Jarell Quansah jest wyceniany na podobną kwotę (50 mln euro), co cały przewidywany skład Kolejorza.

– Widać, że w ostatnich meczach jesteśmy na fali wznoszącej. Dołączyło wielu nowych zawodników, a drużyna naprawdę się zgrywa. Mam dobre przeczucia i myślę, że ten sezon będzie udany – przyznał niedawno gwiazdor popularnych Aptekarzy, czeski napastnik Patrick Schick.

Mecz Lech Poznań – Bayer Leverkusen będzie można oglądać w telewizji za darmo na ogólnodostępnym kanale TV 6. Płatna trans-

Mecz Lech Poznań (na zdjęciu) – Bayer Leverkusen będzie można oglądać w telewizji za darmo na ogólnodostępnym kanale TV 6

misja również na kanałach Polsat Sport 1 oraz Polsat Sport Premium 1. Początek rywalizacji na Enea Stadion w Poznaniu o godzinie 18.45.

Znacznie większe szanse na swoje pierwsze punkty w historii w Lidze Europy ma Jagiellonia Białystok. Duma Podlasia zmierzy się przed własną publicznością z zespołem FC Ararat-Armenia, który nigdy wcześniej nie grał w fazie ligowej lub grupowej europejskich pucharów. Zespół z Armenii w pierwszej kolejce został rozbity u siebie (1:4) przez czeską Spartę Praga i teraz również jest skazywany na porażkę.

Warto zaznaczyć, że na ławce trenerskiej białostockiego zespołu będzie mógł normalnie zasiąść trener Adrian Siemieniec, którego niedawne głośne zawieszenie dotyczy wyłącznie meczów w PKO BP Ekstraklasie.

Mecz Jagiellonia Białystok – FC Ararat-Armenia będzie można oglądać w telewizji za darmo na ogólnodostępnym kanale Super Polsat. Płatna transmisja również na kanałach Polsat Sport 1 oraz Polsat Sport Premium 1. Początek rywalizacji na Chorten Arenie w stolicy Podlasia o godzinie 21.00.

Jeśli chodzi o polskich piłkarzy grających w Lidze Europy, w 2. kolejce fazy ligowej bardzo ciekawie zapowiada się starcie austriackiego RB Salzburg z Bartoszem Mazurkiem w składzie z włoskim AC Milan. Ponadto francuskie Stade Rennes Przemysław Frankowski i Sebastiana Szymańskiego podejmie grecki OFI Kreta, a Sturm Graz Szymona Włodarczyka zagra na wyjeździe z angielskim AFC Bournemouth. Finał tej edycji Ligi Europy zostanie rozegrany 28 maja 2027 roku na Deutsche Bank Park we Frankfurcie nad Menem.

PIŁKA NOŻNA

Polskie piłkarki nie odpuszczają. Wciąż są w grze o mistrzostwa świata 2027

Zbigniew Czyż

Piłkarki reprezentacji Polski walczą dalej w kwalifikacjach mistrzostw świata 2027. W rewanżowym meczu pierwszej rundy baraży, Białe-Czerwone po dogrywce i rzutach karnych wyeliminowały Belgijki.

Rewanżowe spotkanie rozegrano w Gdańsku na stadionie Lechii. Polki musiały odrabiać straty z pierwszego, przegranego na wyjeździe meczu 0:1. Przed pierwszym gwizdkiem na boisku wyróżniono były reprezentantki Polski Aleksandrę Rompę i Patrycję Balcerzak, które otrzymały m.in. pamiątkowe koszulki. Obecny był też Jerzy Brzęczek – selekcjoner męskiej reprezentacji do lat 21.

W podstawowym czasie Polki wygrały 2:1, dzięki czemu wyrównały stan rywalizacji, doprowadzając do dogrywki. W niej oba zespoły zdobyły po jednej bramce i potrzebne były rzuty karne. W serii jedenastek więcej zimnej krwi zacho-

wały podopieczne Niny Patalon. Polki wygrały 4:3 dzięki czemu mogły się cieszyć z awansu do drugiej rundy kwalifikacji o mundial w Brazylii 2027. W niej nasze piłkarki zmierzą się z reprezentacją Irlandii, która w dwumeczu gładko rozprawiła się z Kazachstanem, wygrywając aż 8:0 i 4:0.

– Oddaliśmy całe serce. Ta drużyna oddała wszystko do ostatniej minuty, do ostatniego karnego. Za to dziękuję wszystkim dziewczynom i sztabowi. Byliśmy doskonale przygotowane i cieszymy się, że w listopadzie zagramy o awans na mistrzostwa świata – powiedziała po meczu Ewa Pajor dla TVP Sport. Zawodniczka Barcelony zdobyła w tym spotkaniu dwie bramki.

Dwumecz Polska – Irlandia zostanie rozegrany na przełomie listopada i grudnia. Gdyby Polkom udało się wyeliminować Irlandki, o awansie na mundial najprawdopodobniej zadecyduje baraż interkontynentalny, który w formie turnieju rozegrany zostanie w lutym przyszłego roku.

Ewa Pajor (nr 9) i Natalia Padilla-Bidas (nr 19) podczas rewanżowego meczu 1. rundy barażowej piłkarskich mistrzostw świata z Belgią

TENIS

Świątek i Chwalińska walczą o ćwierćfinał turnieju w Wuhan

Zbigniew Czyż

Iga Świątek i Maja Chwalińska awansowały do trzeciej rundy tenisowego turnieju WTA 1000 w Wuhan. Polki zagrają dziś o awans do 1/4 finału.

W drugiej rundzie rywalką Świątek była inna reprezentantka Polski Magdalena Fręch. To było ich drugie spotkanie i druga wygrana byłej liderki światowego rankingu. Po-

przednio Świątek wygrała z łodzianką w 2022 roku w Warszawie 6:1, 6:2. Fręch w starciu z utytułowaną rodaczką znów więc udało się ugrać tylko trzy gemy.

– Znamy się dobrze, starałam się skupić, aby grać solidnie, równo, bo wiem, że ona potrafi się zaciekle bronić. Początkowo robiłam za dużo błędów, podejmowałam za duże ryzyko. Starałam się to poprawić – powiedziała Iga Świątek tuż po meczu.

W 1/8 finału Świątek zagra z Amerykanką Ashlyn Krueger, albo

z Lanlaną Tatarudee z Tajlandii. Obie notowane są poza czołową 50 rankingu, obie do turnieju dostały się jako tzw. szczęśliwe przegrane z kwalifikacji. Podopieczna Franciscy Roiga walczy wciąż o awans do kończącego sezon turnieju WTA Masters.

Do 1/8 finału awansowała też Chwalińska. Finalistka tegorocznego Rolanda Garrosa pokonała Czeszkę Marię Bouzkovą 1:6, 6:1, 6:1. Reprezentantka Czech zajmuje obecnie 28. miejsce w rankingu

WTA, Chwalińska mierzyła się z nią po raz pierwszy. Dzięki wygranej, zawodniczka BKT Advantage Biesko-Biała, która pierwszy raz w karierze dotarła do 1/8 finału imprezy rangi 1000, przesunęła się virtualnie w rankingu na najwyższe w karierze 20. miejsce. Jej kolejną rywalką będzie albo rozstawiona z numerem 10. Amerykanka Iva Jović.

Na 1/8 finału swoje występy w turnieju ATP Masters 1000 na twardych kortach w Szanghaju zakończył Hubert Hurkacz. Wrocław-

wianin po bardzo zaciętym meczu przegrał z Hiszpanem Alejandro Davidovichem Fokina 6:1, 3:6, 6:7 (6-8). To było ich ósme spotkanie i szósta wygrana Davidovicha Fokiny. Hiszpan cieszył się z czwartego zwycięstwa z rzędu, a poprzednie odniósł zaledwie dwa tygodnie temu w finale turnieju w Chengdu. W poniedziałkowym notowaniu rankingu ATP Hurkacz najprawdopodobniej awansuje na 30. miejsce. Virtualnie zajmuje właśnie tę lokatę.